

ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ

ಸಂಪುಟ: 10

ಸಂಚಿಕೆ: 1

ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ 2012

53

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ದುರಾಕ್ರಮಣ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾವಯವ/ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

4

ಸಕಲ ಬೀಗೆಯನ್ನು ತಣಿಸುವ
ಸಹಜ ಕೃಷಿ

ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರ ಏಳು
ತೋಟಗಳ ಕತೆ

3

ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಗೆ
ಹತ್ತು ವರ್ಷ.
ಒಂದು
ಅವಲೋಕನ.

25

ಜೀವ ಚೈತನ್ಯ
ಕೃಷಿ
ಪಂಚಾಂಗ

ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ

**ಜಾಥಾದ
ಹಾದಿಗುಂಟ**

19

ಪ್ರಧಾನ ಸಲಹೆಗಾರರು:
ಡಿ ಡಿ ಭರಮಗೌಡ

ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:
ಕೆ ಎಂ ಕುಂಬಳ್ಳೆ,
ಬಸವರಾಜು ಬಿ ಸಂತೇಶಿವರ,
ಸೋಮನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ ಪೂರ್ಮ,
ಡಾ. ಕೆ ರವಿ, ಪಿ ಆರ್ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್,
ಸಿ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು:
ವಿ ಗಾಯತ್ರಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ:
ಎಲ್ ಸಿ ಚನ್ನರಾಜ್
ಕೆ ಸತ್ಯಶಂಕರ್

ವಿನ್ಯಾಸ: ಅಪಾರ

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ:	12 ರೂ.
ವಾರ್ಷಿಕ:	60 ರೂ.
ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ:	600 ರೂ.
ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ(ವಾರ್ಷಿಕ):	120 ರೂ.
ಮಹಾ ಪ್ರೋಷಕರು:	1000 ರೂ.

● ಡಿಡಿ ಮತ್ತು ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು 'Other Karnataka Book Center' ಅಥವಾ 'OKBC' -ಈ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ

ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ
ನಂ. 22, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಮೈಟೇಲ್‌ಪಾಳ್ಯ
2ನೇ ಹಂತ, ಹೊಸ ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಅಂಚೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 075
ದೂರವಾಣಿ: 080-25283370/25213104
ಇ ಮೇಲ್: icrablr@gmail.com

**ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ
ಕಚ್ಚಬರುತ್ತಿದೆ ಎಚ್ಚರ**

ಆಕ್ಸಿಟೆಕ್ ಎನ್ನುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮೂಲದ ಕೀಟ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಂಪನಿಯು ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಡೆಂಗು ಜ್ವರವನ್ನು ಹರಡುವ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಪುಣೆಯಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದೆ. ಆದರೆ ಆಕ್ಸಿಟೆಕ್ ಕಂಪನಿಯು ಈಗಾಗಲೇ ಮಲೇಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಕೇಮನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ತರುವಂತಹ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಅದು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಶಾಶ್ವತ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಸೊಳ್ಳೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದೇ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ವಂಶವಾಹಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಸಂತಾನ ಹೀನ ಗಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು

ಜೀವ ಸುದ್ದಿ

ಈ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಬಹುದು? ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ ಸಂತತಿ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ ಟೆಟ್ರಾಸೈಕ್ಲಿನ್ ಎನ್ನುವ ಆಂಟಿ ಬಯೋಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಡದ ಹೊರತು ಅವು ಬದುಕಲು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಮಾಮೂಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಜೊತೆ ಸಂತಾನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿಗೆ ಈ ವಂಶವಾಹಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಮೂಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬಹುತೇಕ ಗಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಚ್ಚದೆ ಹೋದರೂ, ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದು? ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಆಕ್ಸಿಟೆಕ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾಮೂಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಸರ್ವನಾಶವಾದಾಗ ಅದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕಚ್ಚಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯ/ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಯಾವ ಟೆಟ್ರಾಸೈಕ್ಲಿನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಟೆಟ್ರಾಸೈಕ್ಲಿನ್ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಂಟಿ ಬಯೋಟಿಕ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಜನ ಅದನ್ನು ರೋಗ ತಡೆಯಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಸಸ್ಯಗಳು ಈ ಟೆಟ್ರಾಸೈಕ್ಲಿನ್ ಅನ್ನು ಸ್ವವಿಸುತ್ವವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಿ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಕಾಲವೇನೂ ದೂರವಿಲ್ಲ. ■

ಮೊನ್ನಾಂಟೊ-ಮಹಿಲಾ ಕಂಪನಿಯ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಎಂಬ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಇದೀಗ 10 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಲಾಂತರಿ ಯುಗಾರಂಭಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಹುತೇಕ ಮುಗಿದು ಕುಲಾಂತರಿ ಬೀಜಗಳ ಏಕಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕುಲಾಂತರಿ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಹತ್ತು

ಭೂಮಿಯ 5% ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ 45%ರಷ್ಟು ಕೀಟನಾಶಕ ಹತ್ತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸಿಂಪಡಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚತೊಡಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಂಚುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಮೊನ್ನಾಂಟೊ ಎಂಬ ಅಮೆರಿಕ ಮೂಲದ ಬೀಜ ಕಂಪನಿ ಕುಲಾಂತರಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ದಾಳ ಉರುಳಿಸಿತು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹತ್ತಿ ತಳಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ತುರುಂಜೆನ್ಸಿಸ್ ಎಂಬ ವಿಷಕಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ವಂಶವಾಹಿಯೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ. ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹತ್ತಿಯ ಕಾಯಿಕೊರಕವನ್ನು ವಿಷ ಸಿಂಪಡಣೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಇದು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಂಪನಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಸೋತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 2002ರಲ್ಲಿ ಕುಲಾಂತರಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತು.

**ಕುಲಾಂತರಿ
ಯುಗಾರಂಭಕ್ಕೆ
ಬುನಾದಿಯಾದ
ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ**

**ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ
10 ವರ್ಷದ
ಹಾದಿಯತ್ತ ಒಂದು
ಪಕ್ಷಿನೋಟ.**

ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸಗಳೆಂದರೆ: 1. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲ, ವಿಷ ಸಿಂಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 2. ಹೀಗಾಗಿ 20-25% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. 3. ಪರಿಸರ, ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ

ವರ್ಷಗಳ 'ವರ್ಧಂತಿ'ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, 'ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಇಳುವರಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿ ಶರದ್ ಪವಾರ್ 'ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತು ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಶರದ್ ಪವಾರ್, 'ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಗ್ಗಿತು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬೀಜ ಕಂಪನಿಗಳು ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ 'ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಥೆ' ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇನ್ನೂ 72 ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ನೆಲದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಬಿಡಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿವೆ.

ಯಾಕೇ ಅವಸರ? ಯಾರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳು? ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ 'ಯಶೋಗಾಥೆ'ಯಾದರೂ ಏನು? ರೈತರಿಗಾದ ಲಾಭವೆಷ್ಟು? ಪರಿಸರ, ಜನ, ಜಾನುವಾರಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ಬೀಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಳಿಗೆ ಏನಾಯಿತು? ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ 10 ವರ್ಷದ ಹಾದಿಯತ್ತ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಹರಿಸಿದಾಗ...

ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಹತ್ತಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಬೆಳೆಯೂ ಹೌದು. 2001ರವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಬೇಸಾಯ

ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆ. 4. ಈಗಿರುವ ಹತ್ತಿ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲ.

ಕೀಟ ಬಾಧೆ ತಗ್ಗಿತೇ? ವಿಷ ಸಿಂಪಡಣೆ ತಪ್ಪಿತೇ?

ಕಂಪನಿ ಮೊದಲು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಬೋಲ್ಗಾರ್ಡ್-1 ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ವರ್ಷದ ವೇಳೆಗೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಬಾಧಿಸತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಕಂಪನಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಂಶವಾಹಿ ಸೇರಿಸಿ ಬೋಲ್ಗಾರ್ಡ್-2 ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಎರಡೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಇದಕ್ಕೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿತು. 2010ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕೀಟಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ, 'ಕಾಯಿಕೊರಕ ಬಿಟಿ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೋಲ್ಗಾರ್ಡ್-1 ಮತ್ತು 2 ಎರಡೂ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನಚಕ್ರವನ್ನು(ಮೊಟ್ಟೆ, ಹುಳು, ಕೋಶ, ಪತಂಗ) ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ, ಈ ಮೊದಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದ 'ಮಿಲೇ ತಿಗಣೆ' ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ಕೀಟವೊಂದು ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಗೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟಿದೆ.

ರೈತರ ಅನುಭವ ಇನ್ನೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸೇಜ್(ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕುಲಾಂತರಿ ವಿರೋಧಿ ಒಕ್ಕೂಟ) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಾಂತರಿ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ದುಂಡುಮೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ 6 ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರೈತರು ನಿವೇದಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ, 'ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ 20 ದಿನದಿಂದಲೇ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿನೋಣ, ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟ, ಎಲೆ ಕೆಂಪು, ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗ, ಕಾಯಿಕೊರಕ, ಹಸಿರು ಹುಳ, ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ 6-8 ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ'.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 2002ರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟನಾಶಕಕ್ಕೆ 597 ಕೋಟಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ 2009ರ ವೇಳೆಗೆ ಅದು 791 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು.

ಈಗ ಮೊನ್ನಾಂಟೊ ಕಂಪನಿ 'ರೌಂಡಪ್ ರೆಡಿ' ಎನ್ನುವ 3ನೇ ಕುಲಾಂತರಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಜಿಇಎಸಿ(ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿ)ಯ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಗ್ಲೈಫೋಸೇಟ್ ಎನ್ನುವ ಕಳೆನಾಶಕಕ್ಕೆ ಸಹಿಷ್ಣು ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವ ವಂಶವಾಹಿಯೊಂದನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ 'ರೌಂಡಪ್ ರೆಡಿ' ಹತ್ತಿ ಬೀಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಜೊತೆ ಕಂಪನಿ ತಯಾರಿಸಿದ 'ರೌಂಡಪ್' ಕಳೆನಾಶಕವೂ ಒಂದೇ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೌಂಡಪ್ ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿದಾಗ ಹತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆಗಳ ಜೊತೆ ಉಳಿದಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಳೆಗಳು ಕೂಡ ಬಹು ಬೇಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ವಿವಿಧ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ರೌಂಡಪ್ ಸಿಂಪಡಣೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸ ಕಳೆಗಳು ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಈಗ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಕಂಪನಿಯ ಆದಾಯವೂ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿತೇ?

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, 2001ರಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 302 ಕೆಜಿ ಇದ್ದ ಹತ್ತಿ ಇಳುವರಿ, ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 554 ಕೆಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆದರೆ 2007ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಇಳುವರಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು 2010-11ರಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 475 ಕೆಜಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ತಗ್ಗುವ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು 2002ರಿಂದ 2007ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆಗ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು 10%ಗೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ. ಈಗ 95% ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಇಳುವರಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೇ ಮರಳಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ರೈತರು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಂತೆ, 'ಮೊದಲ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 6 ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ವರೆಗೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಇಳುವರಿ ಈಗ 2 ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. 50 ಕೆಜಿ ಬಂದರೂ ಬಂತೇ. ನಾವು ಡಿಸಿಎಚ್-32 ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 20 ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ವರೆಗೂ ಇಳುವರಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಕ್ರಮೇಣ 3 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಸಿಗುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಮೋಸ'.

ಜನ, ಜಾನುವಾರು ಸುರಕ್ಷಿತವೇ?

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ದುಂಡುಮೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬಂದ ರೈತರ ಅನುಭವ: 'ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಉಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಹಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವ ಕುರಿ, ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಮದ ಉರಿಯೂತ, ಗಂಟಲು ಊದುವುದು, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮರಿ ಹಾಕುವ ಕುರಿಗಳು ಒಂದು ಮರಿ ಹಾಕುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕುರಿ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಪಾತ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಫಲಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಚರ್ಮದ ಉರಿಯೂತ, ತಲೆಸುತ್ತು, ವಾಕರಿಕೆ, ತಲೆನೋವು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಜೊತೆ ಹಾಕಿದ ಇತರ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಗಳು ಸೊರಗುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಹಾಕುವ ಬೆಳೆಗಳು ತೀರಾ ಪೀಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಜೇನು ಗೂಡುಗಳೇ ಯಾಕೋ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ'. ಇಂಥದೇ ಅನುಭವ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಇತರೆ ಹತ್ತಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ?

'ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ 1,46,000 ಹೆಕ್ಟೇರಿನಿಂದ 5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು ಮುಂಗಾರಿನ ಬಿತ್ತನೆ 100% ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಬೀಜ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಡಿಸಿಎಚ್-32, ಎನ್‌ಎಚ್-44, ಆರ್ ಸಿಎಚ್ ಮುಂತಾದ 4-5 ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು 2007ರಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗದಂತಾದವು. ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೋಟು ಎಳೆ ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ತಗ್ಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜಯಧರ್, ಪಂಡರಾಪುರಿ ಮುಂತಾದ ರೈತರ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಕುಲಾಂತರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಂಪನಿ ಸಲಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ 700ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬ್ರಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಕೆಜಿಗೆ

2500/-ರೂ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಇದರ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮೊನ್ನಾಂಟೊ ಕಂಪನಿಯದ್ದು!

ಹಾದಿದೆ ಗಂಡಾಂತರ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸದ್ಯ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಭತ್ತ, ತೊಗರಿ, ಶೇಂಗಾ, ಬಾಳೆ, ಪಪಾಯ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ, ಬದನೆ, ಬೆಂಡೆ, ಟೊಮಾಟೊ, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಕೋಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಸದ್ಯ ಬಿಟಿ ಬದನೆಯ ಮೇಲೆ (ತತ್ಕಾಲಿಕ) ನಿಷೇಧ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಖಾತೆ ಸಚಿವ ಜಯರಾಂ ರಮೇಶ್ ಎಂಟು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, 'ಅಗತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮುಗಿಯದೇ ಬಿಟಿ ಬದನೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ತುರ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಮೊನ್ನಾಂಟೊ ಕಂಪನಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕುಲಾಂತರಿ ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳದ ಪ್ರಯೋಗ ಬಯಲಾದ ನಂತರ, ಯಾವುದೇ ಕುಲಾಂತರಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ 'ಎನ್‌ಒಸಿ' ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಿಇಎಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕುಲಾಂತರಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬೆಳಕು ಕಾಣಲು ಬಿಟಿ ಬದನೆಯ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎನ್‌ಒಸಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಿವೆ. ಕೃಷಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ/ಹಕ್ಕನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ 'ಬಿಆರ್‌ಎಂ' ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿವೆ.

ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಸೋಲು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದರ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಸೋಲನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಗೆಲುವಿನ ಹಾದಿಯ ಬೆಳಕಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಚಾಣಾಕ್ಷತೆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕುಲಾಂತರಿಯಾದಾಗ ಕೃಷಿ ರಂಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಬದುಕೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿಟಿಯಲ್ಲದ ಹತ್ತಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಿದೆ. ■

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತಿಪಟೂರು ತಾಲೂಕು ಮಾರ್ಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯ ಸಹಜ ಕೃಷಿಕ ಬಿ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಿತರು. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಹಿರಿಯರು 7 ಕಡೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳನ್ನು ಇಂದು ಒಬ್ಬರೇ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಪೋಷಕಾಂಶ, ಶ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಒಳನೋಟ ಇವರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದೆ. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಿವೇಕದಿಂದಲೇ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಚಾತುರ್ಯ ಇವರದ್ದು. ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೂ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿದವರು. ರೈತನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿಯೊಬ್ಬ ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತನೊಳಗಿನ ಈ ಉದ್ಯಮಿ ಗುಣವೂ ಜಾಗೃತವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರು ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಿಯರು. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ/ಬಹುಮಹಡಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರದ್ದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ರಮ. ಒಂದೊಂದು ತೋಟದಲ್ಲೂ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಜೋಡಣೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೊಂದು ಬೆಳೆಯಲ್ಲೂ ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಇವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇವರ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿತನ/ ಸಾಚಾತನ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಉಳುಮೆ ರಹಿತ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಏಕಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಮೂರ್ಘಟ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರ 20 ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು. ಇವರ ತೋಟಗಳು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತು, ಇಳುವರಿ, ರೋಗ-ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ... ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಹಾದಿಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳು, ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪತ್ನಿ ಸುಶೀಲಮ್ಮನ ಜತೆ

ಸಕಲ ಬೀಗೆಯನೂ ತಣಿಸುವ ಸಹಜ ಕೃಷಿ

● ಬಿ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ

ನಿರೂಪಣೆ: ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ

ಉಳುಮೆ ರಹಿತ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಏಕಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಮೂರ್ಘಟ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಖುಷ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯ್ತು ಎಂದು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆರೆ ತಗ್ಗಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಾಗಾಯ್ತು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೋಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕೊರೆಯುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತೋ ಆಗಿನಿಂದ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನುಗಳು ತೋಟಗಳಾಗತೊಡಗಿದವು. ಕಳೆದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹುಪಾಲು ತೋಟಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತರ್ಜಲ 750 ಅಡಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ನನ್ನ ಕೆಲವು ತೋಟಗಳು ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನುಗಳೇ.

ನಮ್ಮ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯೇ. 1970ರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಿಯಾಲಜಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಿ ಭೂಮಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಕೆರೆಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಎತ್ತರದ ಭೂಮಿ. ನಮ್ಮ ತೋಟವನ್ನು ನಮ್ಮೂರ ಎಲ್ಲೆ ಅನ್ನಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬದ ಆಚೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪಾತ್ರ. ನಮ್ಮೂರ ಎಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಆಕಡೆ ಹರಿಯೋ ನೀರೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಕೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಡ್ಯಾಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ದಿಬ್ಬದ ಈಚೆಗೆ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಪಾತ್ರ. ಈ ಕಡೆ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಮಾರಿ ಕಣಿವೆ, ಬೋರನ ಕಣಿವೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ 700, 800 ಅಡಿಗಳಿಂದ ನೀರೆತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತೋಟಗಳೇ ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೋ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಸಲು ಹೋಗಿ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಆಗ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ನಾನು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ(ರಾಸಾಯನಿಕ) ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸುರಾಗಿ ಯಾವ ತೋಟಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೋ ಅವೇ ನನ್ನ ತೋಟಗಳು ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರ ತೋಟಗಳಂತೂ ನೀರಿದ್ದೂ ಒಣಗಿವೆ. ನೀರಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕ್ರಮ ಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇದರ ಅರ್ಥ.

ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಿದ ಕೆಲಸಗಾರರು

1990ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ವಾಸಿ. ಧಾರಾಳವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಿ ಎಲ್ಲ ಥರದ ತರಕಾರಿ, ಸೊಪ್ಪು, ಹೂಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗಲ್ಲಾ ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಟನ್ಸ್ ಹೂವಂತೂ ನಮ್ಮ ಥರ ಯಾರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸತತವಾಗಿ 15 ವರ್ಷ ಹೂ, ತರಕಾರಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದೆವು. ಮಾರಿದಾಗ ಕೈತುಂಬಾ ಹಣ. ನಾನಂತೂ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತ ಎಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

‘ನೀನು ಶ್ರೀಮಂತ ಅಲ್ಲ, ಫುಟ್‌ಪಾತಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾ ಪಾತ್ರೆ ಹಿಡ್ಡುಂಡಿದೀಯೆ’ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ(ಈಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ) ಜಯಮ್ಮ. ಈಕೆ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ‘ಗಂಡು ಹುಡುಕಿಕೊಡಿ’ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಜಾರಿ, ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದಿನ ಈಕೆ, ‘ನನ್ನ ಹತ್ತ ಎಫ್‌ಡಿಯಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ, ಸಾಲದ ಬಂದಿದ್ದು ಕಿಂಚಿತ್ ಹಾಕಿ ಮದ್ದೆ ನಡೆಸಿ ಕೊಡಿ’ ಅಂದರು. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯ್ತು. ನನ್ನ ಜಮೀನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಂಸಾರಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಉಳಿತಾಯ 25 ಸಾವಿರವಾದರೆ ಒಟ್ಟು 75 ಸಾವಿರ ಆಯ್ತು. ನಾನು ಈ ತೋಟದ ಒಡೆಯ. ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಉಳಿತಾಯ ಇರಬೇಕಲ್ಲ?! ಅಷ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 75 ಸಾವಿರವಾದರೂ? ಅದೂ ಬೇಡ ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 750 ಆದರೂ ಬೇಡವೇ? ಟಿಗ್‌20 ಕುಡಿಯಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿಯೂ ಇಲ್ಲ! ಹಾಗಾದರೆ ಬಂದ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ತು? ಮೊದಲ ಸಲ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಕ್ಕೆ ರಸ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ, ಔಷಧಿಗೆ, ಲೇಬರ್‌ಗೆ ಹೋಯ್ತು ಎಂದು ಕಂಡಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೆ ಉಳಿದದ್ದೇನು? ಶ್ರಮ ಮಾತ್ರ!

ಇಂಥ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದ ಕೃಷಿಯಾದರೂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಕಳವಳವಾಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಹೊಡೆದು, ಹೊಡೆದು ಬೆರಳು ಸಂದಿಯಿಲ್ಲಾ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಕೈಬಿಡದ ಹೊರತು ನಾನು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಹೇಗೆ? ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ಶಿವನಂಜಯ್ಯನವರ ಸವಾಲು

ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದಾರಿಗೆ ಬೆಳಕಾದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆದ ಶಿವನಂಜಯ್ಯ ಬಾಳೆಕಾಯಿಯವರು.

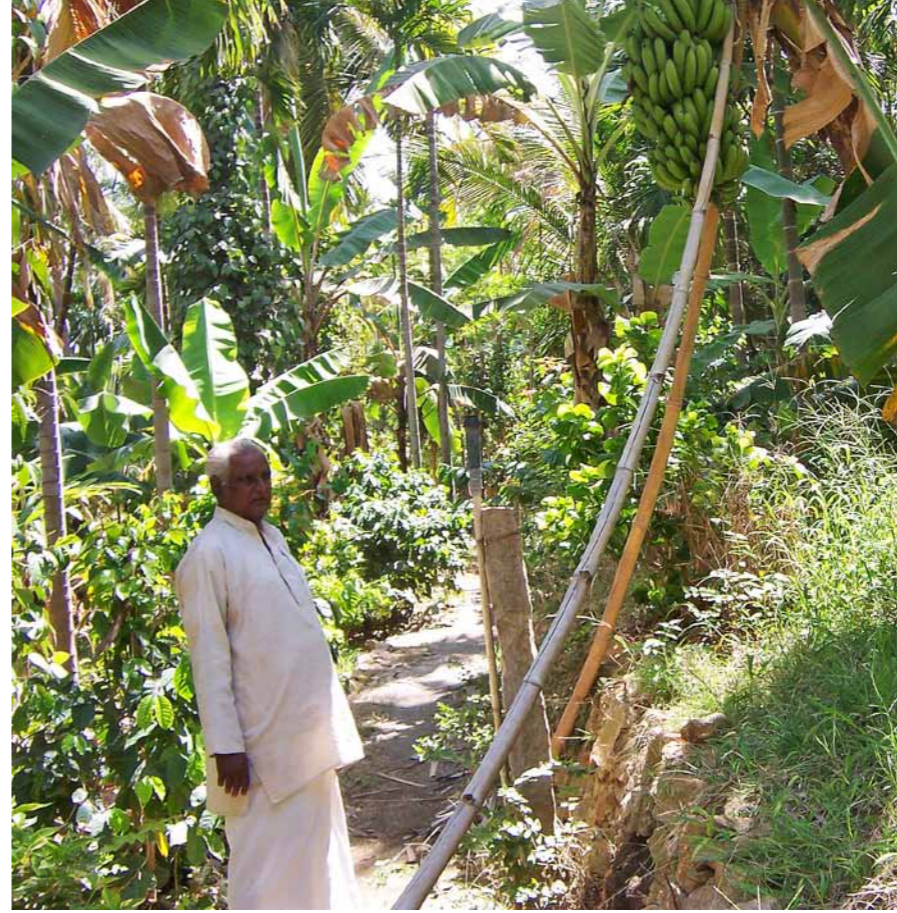
ಅವರು ಆಗಲೇ 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುಕುವೊಕನ ತತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಅವರೊಬ್ಬರೆ. ಅವರು ನನಗೆ ‘ಪುಕುವೊಕನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ’ ಅನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. ‘ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ನೀವೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಬನ್ನಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತೋಟ ಒಣಗುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ತೋಟ ಒಣಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ತೋಟ ಒಣಗುವುದು. ಹಾಗೂ ನಿಮಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ’. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಈ ಒಂದು ಮಾತು ನನ್ನನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು. 1991ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತುಂಡಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಉಳುಮೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಏಳು ತೋಟಗಳಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಜೋಡಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ತೋಟ 1

ಮೂರು ಎಕರೆ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಭಾಗಾಯ್ತಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ತೋಟ. ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಸಹಜಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅಡೆತಡೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಹು ಮಹಡಿ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಡಿದೆ. ತೆಂಗಿನಿಂದ ಅಡಿಕೆಗೆ 9 ಅಡಿ, ಅಡಿಕೆಯಿಂದ ಅಡಿಕೆಗೂ 9 ಅಡಿ ಅಂತರ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೆಳೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೋಟದ ಬಹು ಮಹಡಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಎರಡನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಕೊ, ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅರಿಶಿನ, ಶುಂಠಿ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಗೆಣಸು ಹೀಗಿದೆ. ಮೆಣಸನ್ನು ತೆಂಗಿಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದರೆ ಎಲೆ ಹಂಬನ್ನು

ಹಾಲವಾಣ, ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಅಲಂಕಾರದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಿಡಗಳಿರುವ ತೋಟ ಇದು. ಹಲಸು, ಮಾವು, ಸಪೋಟ, ನಿಂಬೆ, ಚಕೋತ, ಹುಣಸೆ, ನೇರಳೆ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಪಪಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿವೆ. ಹೆಬ್ಬೇವು, ಸಂಪಿಗೆ, ಸರ್ವೆ, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ್, ಹೆಬ್ಬೇವು, ಬೇವು, ಹೊಂಗಿ, ಬಿದಿರು, ತೇಗ, ಅಗಸೆ, ಅಮುಟೆ, ನುಗ್ಗೆ, ಚಕ್ಕೆ, ಸರ್ವೆ ಸಾಂಬಾರು ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿವೆ. ನಿಂಬೆ ಹುಲ್ಲು, ಕನಕಾಂಬರ, ತೊಂಡೆ, ಅನಾನಸ್, ಸುಗಂಧರಾಜ, ಪನ್ನೀರ್ ಪತ್ರೆ, ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು.

ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಳಿ ಬಾಳೆ ಇದೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕೆಂಪು ರಸಬಾಳೆ ಇದೆ. ಜಿ9 ಅನ್ನುವ ಪಚ್ಚಬಾಳೆ 200 ಗಿಡಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಗೊನೆ 40 ಕೆಜಿವರೆಗೂ ತೂಗುತ್ತೆ. ಈಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ 6ನೇ ಬೆಳೆ 7ನೇ ಬೆಳೆಗಳು. ನಾವು ಹೊಸ ಕಂದು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ತೋಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಬಾಳೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಕಂದು ತಂದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ನನ್ನ ಏಳು ತೋಟಗಳಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆ ಜೋಡಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ

ವಿಳೆದಲೆಯಲ್ಲೂ 4-5 ತಳಿ ಇದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತ ಪಾನು, ಕರಿ ಎಲೆ(ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ಲೋಕಲು), ಅಂಬೂರ್ ಅನ್ನುವ ತಮಿಳುನಾಡು ತಳಿ ತುಂಬಾ ಮೃದು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಳಗಡೆ ಹರಡಿರುವುದು ಮೃಸೂರು ಬಿಳಿ ಎಲೆ ಅಂತ. ಅರಮನೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಈಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮಂಥವರ ತೋಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಇರಲಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೆರೈಟಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದರ ರುಚಿ ಒಂದೊಂದು ಥರ. ಬೆಲೆನೂ ಹಾಗೇ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಕಾಫಿ 500 ಗಿಡ ಇದೆ. 1997ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದು. ಈಗಿರುವುದು ಕಾವೇರಿ ಕಾಫಿ. ಇದರ ಜೀವಾವಧಿ ಕಡಿಮೆ. ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಈಗ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಅನ್ನುವ ಹೊಸ ಕಾಫಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಅರಿಶಿನ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಲಕ್ಕಿ 30 ಗಿಡಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಗುಣಿಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಕೆಜಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತೆ. ವೆನಿಲ್ಲ 300 ಗಿಡ ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಎದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಲಿನೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ನನಗೆ ಒಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಳ್ಳಿ ಇದೆ.

ನೀರು

ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಲು 1970ರಲ್ಲೆ ಇಂಚಿಂಚು ಬಿಡದಂತೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. 1970ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದದ್ದು ಒಂದು ತೆರೆದ ಬಾವಿ ಒಣಗಿದೆ. ಈ ಬಾವಿಗೆ ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ತೋಟದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಿಂದ ಪೈಪ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತೋಟಕ್ಕೆ ಡ್ರಿಪ್ ಕೂಡ ಸಹಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮೆಣಸು, ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೈಮೇಲೆ ನೀರು ಬೀಳಬೇಕು. ಕೆಳಗಡೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೇ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್‌ನಿಂದ 50 ಅಡಿ ಸುತ್ತಲಿಗೂ ನೀರಾಗುತ್ತೆ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು 50 ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್ಸ್ ಇದೆ. ಪಾಯಿಂಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 12 ಜೆಟ್ ಓಡುತ್ತೆ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತು 3 ಗಂಟೆ ಕಾಲ, ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು 2 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು. ಇಡೀ ತೋಟಕ್ಕೆ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಇದೆ. ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕರಗುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್ ಸಹಾಯ. ಮೈಮೇಲೆ ನೀರು ಬಿದ್ದರೆ ಬೇಗ ಕರಗುತ್ತೆ.

ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತೇವಾಂಶ ಆರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಕಮ್ಮಿ. ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಯಸುವ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ, ಬಾಳೆ, ಅಡಿಕೆ. ತೆಂಗಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ನೀರು ಸಾಕು. ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗೂ ಒಂದೇ ಹದದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೋಟವನ್ನ ಪ್ರತಿ 8 ಗುಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಪ್ಲಾಟ್‌ಗೆ ಏಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ನೀರು ಬರುತ್ತೆ ಅಂದರೆ ಇಡೀ ತೋಟಕ್ಕೆ ಏಳು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಷ್ಟೇ ನೀರು. ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಬೇಲಿ ಇದೆ. ತೇಗ, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ್, ಹೆಬ್ಬೇವು ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿವೆ. ಕಡಿದು ಮಾರಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಬ್ಬೇವು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ. ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ 25 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ತೋಟ 2

ಇದು ಮೂರೇಕರೆ ತೋಟ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಉಳುಮೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ತೆಂಗು ಒಂದೆ. 20 ವರ್ಷದ ಮರಗಳು. ಮೊದಲು ಅಡಿಕೆಯೂ ಇತ್ತು. ನೀರು ಸಾಲದೆ ಅಡಿಕೆ ತೆಗೆದವು. ಮತ್ತೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. 92ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದು ಒಣ ಜಮೀನು. ಸಜ್ಜೆ, ನವಣೆ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಹುರಳಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಮಣ್ಣಿರುವುದು. ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು. ವಿಪರೀತ ಏರು ತಗ್ಗಿನ ಜಮೀನಿದು. ಸಮತಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಣ್ಣು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೇ ಕೆಳ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣು ಜರಗದಂತೆ ಕಲ್ಲಿನ ಬದು ಮಾಡಿದವು.

ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಡಿಪ್ಲೋ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಗಿಡದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ಅಂಗಳ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹುರಳಿ, ತೋಗರಿ ಮುಂತಾದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನೆಲ ಕೆರೆದು ಹಾಕಿರುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದು ಹಸಿರು ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತೆ. ದನಗಳ ಮೇವಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೊಬ್ಬರ ಒಣಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತೇವಾಂಶ ಕಾದಿರುತ್ತೆ.

ನನಗೆ ಟ್ರೆಂಚ್ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ 20 ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಹಾರ ನೀರು ಹೀರುವ ಬೇರುಗಳು 4 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಿ ನೀರು ಪೋಷಕಾಂಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ವಿಧಾನ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ತೋಟದ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 30 ಗುಂಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಾಡಿನ

ಧರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಒಳಗಡೆ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇನೆ. ತೋಟಕ್ಕೆ ಎರೆಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಬಯೋಮಾಸ್‌ಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತೆ. ನೀಲಗಿರಿ, ಅಕಸಿಯ, ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ, ಹೊಂಗಿ, ಸೀಮೆ ತಂಗಡಿ, ನುಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಲ ರೆಂಬೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಗರಸು ಮಣ್ಣಾದ್ದರಿಂದ ಗಿಡಗಳು ಬೇಗ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕವಾದ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 70-80 ಕಾಯಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಗಿಡವೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿಲ್ಲ. ತೀರಾ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತೋಟ ಇದು.

ತೋಟ 3

ಈ ಮೂರೇಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರೆಗೂ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಗಿ, ಹರಳು, ಜೋಳ, ಮುಂಗಾರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು ಹೆಸರು, ಉದ್ದು ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬಾಗಾಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದೆ. 200 ಗಿಡ ಮಾವು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. 4 ವೆರೈಟಿ ಮಾವಿದೆ. ರತ್ನಗಿರಿ ಬಾದಾಮಿ ಅನ್ನುವ ತಳಿಯನ್ನು ದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಸಾವಯವ ರೈತ ರಮೇಶ್ ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪಾರ್ಥನಿಯಂ ಮುಂತಾದ

ಶಂಕು ಹುಳು

ನನಗೆ 13 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದೂ ಹರಿವೆ ಸೊಪ್ಪು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು! ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಶಂಕುಹುಳುವಿನಿಂದ. ಇಲ್ಲಿ ಶಂಕು ಹುಳು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಇದೆ. ಈಗ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಳಗಡೆ ನಿಧ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೆ. ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಚ್ಛ ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಹೇಣಗಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದರ ಜೊತೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎನಿಸಿತು ನನಗೆ. ಈಗ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶಂಕುಹುಳು ಎಲೆ ತಿಂದು ಅಷ್ಟೂ ಹಿಕ್ಕಿ ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲೇ ಹಾಕುತ್ತೆ. ಸತ್ತು ನನ್ನ ತೋಟದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ಆಯ್ತು. ಇಂಥ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ತೋಟ 4

ಕಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊಬ್ಬರ ಆಗುತ್ತೆ. ಮಾವು ಇನ್ನೂ ಫಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ಚಿಕ್ಕದಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯೋವಂಥ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದು, ಹೆಸರು, ಹುರಳಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಡಿಪ್ಪಿನಲ್ಲೇ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಿಂದಲೇ ಒಂದನೇ ತೋಟದ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು.

ತೋಟ 4

ಈ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ 1984ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಣ್ಣ ಸೇರಿ ಕೊಂಡ ಜಮೀನು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಒಂದೊಂದೇ ಗುಣಿ ಮಾಡುವುದು ಅಧಿಕ ಶ್ರಮ. ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಿ 9 ಅಡಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕಿ, ಎರಡು ಅಡಿಕೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಳೆ ಕೂರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬದು ಮೇಲೆ ಹರಳು

ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಹೇಳಬಾರದು

ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಹೇಳಬಾರದು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯವ. ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದೇನು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯವ! ಇದೆಲ್ಲ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗಳು, ಅನುಭವದಿಂದ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಹೇಳಬಾರದು. ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ನಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಗಡವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಲ್ಲ, ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಅಂತ. ಹಾಗಾದರೆ ಎಂಥವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ದ್ರುವನಂಥವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. 'ಈ ಸಿಂಹಾಸನ ಬೇಕು ಅಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ದ್ರುವ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ತಾಯಿ, 'ದಟ್ಟಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡ್ಕೊಬೇಕು' ಅಂತಾಳೆ. ಅವಳು ತಿರುಗಿ ನೋಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಆಗಲೆ ಒಂದು ಗಾವುದ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ ದ್ರುವ. ಅಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಕಡೆಗೆ ಮೊಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕಂಥವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ವೆರೈಟಿ ಹರಳು ಇದೆ. ಮುಳ್ಳಿನ ಹರಳು, ಬೋಡು ಹರಳು ಎರಡೂ ಇವೆ. ಮುಳ್ಳಿನ ಹರಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶ ಜಾಸ್ತಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 2 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಹರಳಾಗುತ್ತದೆ. 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಹರಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಾಳೆ (ಜಿ9) ಮೂರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಲ ಗೊನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬಾಳೆ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಅಡಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅಡಿಕೆ 500 ಬುಡ ಇದೆ. ಇನ್ನು 4 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಡಿಕೆ ಇಳುವರಿ ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ. ಹರಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ರೋಗ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹರಳಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಗಾತ್ರದ ಹುಳ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಸ್ವಚ್ಛ ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ತೋಟ ಏನೂ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡುವ ತೋಟ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಿ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಪಕ್ಕ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನಂಗೆ ವಯಸ್ಸಾದವರೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅಗತ ಇಲ್ಲ, ಉಳುಮೆ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಲೇಬರ್‌ಸ್ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ.

ತೋಟ 5

ಈ ತೋಟ ಕೂಡ 1991ರಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ತೆಂಗಿನ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡ ಇದೆ. ಮಾವು ಅಥವಾ ಸಪೋಟಾ ಅಥವಾ ಹಲಸು. ಎರಡು ತೆಂಗಿನ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ನಿಂಬೆ ಇದೆ. 70 ತೆಂಗು, 50 ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು, 120 ನಿಂಬೆ ಗಿಡಗಳು ಇವೆ. ಮೂರು ವೆರೈಟಿ ಸಪೋಟ ಇದೆ. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬಾಲ್,

ಕಾಲಿ ಪತ್ರ, ಕಲ್ಲತ್ತ, ಮಾರಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಆದಾಯ. ಆದರೆ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನಿಂಬೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದ್ಯ 7 ವೆರೈಟಿ ನಿಂಬೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ತೋಟದ ನಿಂಬೆಗಳೆಂದರೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನ ಬಹಳ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಿಂಬೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ

ರೈತರು ಬಂದು ನಿಂಬೆ ಸಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ನಿಂಬೆ ಮಧ್ಯ ಕಾಕಡ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಕಡ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತೆಂಗಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನುಸಿ ಫೀಡೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ತೆಂಗು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಕಡ ನಿಂಬೆಗಳೇ ನನಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈ ಧರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಬೈಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿಎನ್‌ಎಸ್ ರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಹೆಗಡೆಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇತ್ತು. ಅವರ ಲಕ್ಕಿ ಹಳ್ಳಿ ಫಾರಂನಿಂದ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮೆಣಸನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನಿವತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೆನೆಸಬೇಕು. ಬೈಫ್‌ನವರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ 'ಸಿರಿ ಸಂಪದ್ಧಿ' ಅನ್ನುವ ರೈತರ ಬಳಗ ಇತ್ತು. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾನೆ.

ಮೃತ್ಯುಂಜಯಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ಕಜಾಂಜಿ. 18 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಲ್ಲಿ 3ನೇ ಭಾನುವಾರ ಸಭೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನಿಂಬೆ ತಳಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಚಯವಾಯ್ತು.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೊಂದು ತಳಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದು ಹಾಕಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಹಾಕಿದ(ರೇಖಾ ಸಂಪತ್ ಲೇಖನ ನೋಡಿ).

ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ಯಾವ ವೈರಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಮಗನ ಮದುವೆ ಆದ ವರ್ಷವೇ ಹಾಕಿದ್ದು. ಮದುವೆ ಆದ ವರ್ಷ ಏನೂ ಹಾಕಬಾರದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ. ನನಗೆ ಇಂಥ ಮಡಿವಂತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೊಂದೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ತೋಟ 6

ಇಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅರಿಶಣ ಇದೆ. 50 ಜಾಯ್ತಾಯಿ ಗಿಡ ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 3 ಗಿಡ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಇದೆ. ಮೊದಲಿಂದ ಇದು ಭಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನು. ಈ ತೋಟದ ಅಡಿಕೆ ಮೋಹಿತ್ ನಗರ್ ಅನ್ನುವ ತಳಿ. ಗಿಡಗಳು ಅಚ್ಚ ಹಸಿರು ಬರುತ್ತವೆ. ತುಂಬಾ ನೀರು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಳುವರಿಯೂ ಚನ್ನಾಗಿದೆ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲೂ ತೆಂಗಿಗೆ ಮೆಣಸು ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಡಿಕೆಗೆ ಮೆಣಸು ಹತ್ತಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಅಲ್ಲ. ಬಿಳಿ ಇದ್ದರೆ ಹಬ್ಬುತ್ತೆ. ಹಸುರಿದ್ದರೆ ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತೆ. ತೆಂಗಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಇಲ್ಲ. ಕರಿಮುಂಡ, ಪೇಣಿಯೂರು ಎಂಬ ಎರಡು ತಳಿ ಮೆಣಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಕರಿಮುಂಡ ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ತೋಟಕ್ಕೂ ಡ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲೇ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಕರಗಿ 50

ಜಯಮ್ಮ (ತೋಟ 6)

ತೆಂಗಿನ ನಡುವೆ ನಿಂಬೆ

ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಅವರು 1996ರಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ನಡುವೆ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತರು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿಂಬೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಅವರನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ತೆಂಗಿನ ನಡುವೆ ವಿವಿಧ ನಿಂಬೆ ಬೆಳೆಯಲು ಮುಂದಾದರು. ಗುಬ್ಬಿ, ಶಿರಾ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಮೂಲಗಿಡಗಳಿಂದ ಗೂಟ ಕಸಿ ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಂದು ನೆಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದ ಆಸಕ್ತಿ ಹಲವು ನಿಂಬೆ ತಳಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. "ಇಂಥಾ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಗಜನಿಂಬೆ ತಳಿ ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಿಡಿಗೇಶಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದೆ. ನಂತರ ಅಲ್ಲೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನೇ ಕಸಿಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೀನಿ", ಎಂದು ನನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ತೆಂಗಿನ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡ (ಸಪೋಟ, ಮಾವು ಅಥವಾ ಹಲಸು). ತೆಂಗಿನ ನೇರ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಿಂಬೆ. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 9 ಅಡಿಗೊಂದರಂತೆ ಕಾಕಡಾ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಿವೆ. ತೋಟದ ಸುತ್ತ ಹೊಂಗಿ, ಬೇವು, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ್, ಸಿಂಗಾಪುರ ಚೆರಿ (ಗಸಗಸೆ ಹಣ್ಣು) ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳಿವೆ.

ಇಡೀ ತೋಟದಲ್ಲಿ 70 ತೆಂಗು, 60 ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳು ಮತ್ತು 120 ನಿಂಬೆ ಗಿಡಗಳು ಬರುವಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. "ಜಮೀನು ತುಂಬಾ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳು. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೂವರೆ-ಎರಡು ಅಡಿ ಜಮೀನಿನ ಕೆಳಗೆ ಇರೋದಲ್ಲೂ ಕಲ್ಲು ಜಾಗವೇ. ನಿಂಬೆಗಂತೂ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟಿ ಕಷ್ಟ. ನೋಡಿದ್ದೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಬಂತು" ಎಂದು ನಿಂಬೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಅನುಭವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ.

ಅವರ ತೋಟದಲ್ಲಿಗೆ ಸೀಡಲ್ಸ್, ಮೂಗುನಿಂಬೆ, ಗಜನಿಂಬೆ, ಟೀಬಲ್ ನಿಂಬೆ, ಬನಾರಸ್, ಕಾಸರಗೋಡು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೇರಳಿಕಾಯಿ ತಳಿಗಳಾದ ಕಸ್ತೂರಿ ಹೇರಳ ಮತ್ತು ಮೂಗಿರಳಿ ಕಾಯಿ ಇವೆ.

ಸರ್ವಋತು, ಅತ್ಯಧಿಕ ರಸ, ಬೀಜರಹಿತ, ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರವಿರುವುದು ಸೀಡಲ್ಸ್ ನಿಂಬೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳು. ಬಯಲುಸೀಮೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದುವ ಜ್ಯೂಸ್ ತಳಿ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 14 ಲೋಟಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ರಸವಿರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಹುಳಿಯಂಶದ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಚ ಸಿಹಿ ಗುಣ ಬೆರೆತಿರುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷ. ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೀಲಕಂಠಮೂರ್ತಿ-ಅನಿತಾ ಅವರ ತೋಟದಿಂದ ತಂದ ತಳಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಂಬೆಗಿಂತ ಗಿಡದ ಬುಡ ದಪ್ಪ, ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಚ್ಚಹಸುರಿನ ಎಲೆಗಳು ಅಗಲ. ಕಾಯಿಗಳು ಗೊಂಚಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಕವಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ವರ್ಷವಿಡೀ ಐನೂರರವರೆಗೆ ಹಣ್ಣುಗಳು ಬಿಡುತ್ತವೆ. "ಒಂದು ರೆಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಹೂ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಪೀಚು, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರೋ ಕಾಯಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಾದರೂ ಸಿಪ್ಪೆ ಹಸಿರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು ಮಾಗಿದ ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟು ಕಳಚಿ

ಉದುರುತ್ತದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಗುನಿಂಬೆ ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕಾರದಿಂದಲೇ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯುವ ಇದರ ಪರಿಮಳದಿಂದಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು. ನಿಂಬೆ, ಗಜನಿಂಬೆಯಂತಿರದೆ ಬಾಳೆ ಆಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬನಾನ ಲಿಂಬು. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರು ಸುವಾಸಿನಿ ನಿಂಬೆ. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ತಳಿಯಂತಿದೆ. ರಸ ಕಡಿಮೆ, ಆದರೆ ಹುಳಿಯಂಶ ಜೋರು. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ, "ಇತರ ನಿಂಬೆಗಳ ನಾಲ್ಕು ಹನಿ ರಸ ಇದರ ಒಂದು ಹನಿಗೆ ಸಮ. ಈ ನಿಂಬೆ ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಈ ತರಹದ ನಿಂಬೆನೂ ಇದೆಯಂತೆ ಕೇಳಾರೆ. ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ತೋಟ ನೋಡೋದಕ್ಕೆ ಬಂದ ರೈತರು ಕಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಗೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ".

ಸಿಪ್ಪೆ ದಪ್ಪ, ಕಾಯಿಗಳು ವರ್ಷವಿಡೀ ಬಿಡುತ್ತಾ 250ರಿಂದ 300ರವರೆಗೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೇ ಬೀಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿ 300 ಗ್ರಾಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೂಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಒಂಟಿಯಾಗಿ, ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಗಿಡ ಕನಿಷ್ಠ 30 ವರ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಿಡಿಗೇಶಿ ಗಜನಿಂಬೆಯ ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಿ ಕಾಲು ಕಿಲೋ ತೂಗುತ್ತದೆ. ಉಜ್ಜಲ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣಿನ ಗೊಂಚಲು ಆಕರ್ಷಕ. ಪರಿಮಳ ಸಾಧಾರಣ. ಅಂಡಾಕಾರದ ಕಾಯಿ. ತುದಿ ಚೂಪು. ಸಿಪ್ಪೆ ದಪ್ಪ. ರಸ, ಹುಳಿಯಂಶ ಎರಡೂ ಕಡಿಮೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಗಿಡ ಬೆಳೆದಂತೆ

ಭಾಗ ಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಸುತ್ತೆ. 50% ಗೊಬ್ಬರ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ 6 ಎರೆಹುಳು ತೊಟ್ಟಿಗಳಿವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ 3 ಬ್ಯಾಚ್ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ತೆಗೆದದ್ದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿದದ್ದು ನನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 10 ಕೆಜಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತೆಳುವಾದ ಮಲ್ಟಿಂಗ್ ಇದು. ಮಳೆ ನೀರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಳಗಡೆ ಆವಿಯಾಗಿದ್ದು ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕು. ಇತಿ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಗಳು ಉಸಿರುಕಟ್ಟುತ್ತೆ. ಉಳುಮೆ ರಹಿತ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಅಣು ಅಣು ವಿಕಾಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೇರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಬೇರು ಸತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಡ್ರಿಪ್ಪಿನ ಮೈಕ್ರೋಟ್ಯೂಬಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದು ಬೇರಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ತೇವಾಂಶ ಇರುತ್ತೆ.

ತೋಟ 7 ಇದು ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟ. ಬಾಳೆಗೆ ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ತೆಂಗಿನ

ಡ್ರಿಪ್ಪಿನ ನೀರು. ಒಂದು ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ 30 ಗುಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅರಿತಿಣ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ತೋಟದ ಒಳಗಡೆ ಹಾಕಿದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಳುವರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿತಿಣ ಸಾವಯವದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು. 100% ಶುದ್ಧ ಪುಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಆದಾಯವಿದೆ.

3 ಪಟ್ಟು ಲಾಭದ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮಿಶ್ರಣ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದರ ಜೊತೆ ಬಹುಮಹಡಿ ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಜೋಡಣೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದು. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಆಗೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಸ್ಥಿರತೆ ಬರಲು 5 ವರ್ಷ ಬೇಕು. ತೆಂಗಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 120 ಕಾಯಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಬೆಳೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ತಂತಾನೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 60ಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲು. ಎಲ್ಲರೂ ಲಾಸಾಯಿತು ಎಂದರು. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಖರ್ಚು ಕಳೆದು ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ತೆಂಗಿನಲ್ಲಿ

ಏಕಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.
ಈ ಆರನೇ ತೋಟದಲ್ಲಿ 90 ಸಾವಿರ ಕಾಯಿ ತೆಂಗು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾಕೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕಾಯಿಗೆ ಬಂತು ನಿಂತಿತು. 60 ಸಾವಿರ ಆದಾಯ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಡಿಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಆದಾಯ ಸಿಕ್ಕಿತು. 40 ಕೆಜಿ ಮೆಣಸಿಗೆ 16 ಸಾವಿರ ಬಂತು. ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಅರಿತಿಣ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾರಿದೆ. 200 ರೂಪಾಯಿ ಕಿಲೋ. ಇದೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಲಾಭ ಆಯ್ತು. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು. ಫಲವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು. ನೀರಿನ ಮಿತಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 5 ಬೆಳೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರಮವೂ ಅಷ್ಟೆ.
ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಭೂಮಿ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ರೈತ 10 ಗುಂಟೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕಡೆಗೆ, ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರದು. ಇದು ಬಹುಮಹಡಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಆದರೂ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂಮಿ ಒಳಗಿನ ನೀರನ್ನೇ ತೆಗೆದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ. ಉಳಿದ ಕಡೆ ಹೇಮಾವತಿ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಸೀಪೇಜ್ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅತಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಾವು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬೋರ್ವೆಲ್ ರಿಚಾರ್ಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಟ್ಟಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲೇ ಮಳೆ ನೀರು ಇಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೋರ್ವೆಲ್ ರಿಚಾರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಡ್ಡೆಯವರಿಂದ ಕಲಿತೆ. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಯೋಧರು ಗಡಿ ಕಾಯುವಂತೆ ನೀರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನೀರೆ ಸಿಗದ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದು ದೂರವೇನಿಲ್ಲ.

ಗುರುವಿಲ್ಲದೆ ಉಂಟೇ?
ಈಗ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ಅನುಭವಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ, ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಟಿವಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾವಯವದ ಗಂಧವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯರಿಗಿಲ್ಲಾ ನಗೆಯ ವಸ್ತುವಾದೆ. ಆಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಾಡಿ ತೆಗೆದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಬ್ಯಾಗಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಮಡಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಬಯೋಡಾಟ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಅವರ ತೋಟ ಎಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ ರೈತರ ಸಹವಾಸ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನನಗೆ ಲಭ್ಯ ಆಯ್ತು.

ಸಿರಸಿಯ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ, ದೇವಂಗಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲ ಚಂದ್ರ, ಬಿಜಿ ಕೆರೆ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ, ತೀರ್ಥಳ್ಳಿಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮ

ರಾಯರು, ಮೈಸೂರಿನ ಎ.ಪಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮುಂತಾದವರ ತೋಟಗಳ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆ. ಚೀರ್ಕಾಡಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಗುಣ(ಬಾಕಿದವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು) ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ತೋಟ ಆಗಿರುವುದು. ಬಹುಷಃ ನಾನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮೂಡೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನ ಕಲ್ಪನೆ ದಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕದಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಗುರು ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಇರ್ತಾನೆ. ಅವನ ಅನುಭವನ ನಾವು ಹಂಚಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಏಳೆ.

ವೀರಭದ್ರಯ್ಯನಿಂದ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಎಂದರೆ ಏನೆಂಬುದು ಕಲಿತೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಚ್ಚು ಬಂತು. 50 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹಾಕಿರುವಂಥ ಬಂಡವಾಳ ಅವರ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೋಡಗಿಸೋ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆತನಿಂದ ಕಲಿತೆ. ಆತ ಓಡಾಟಗಾರ. ಕಾಯಕ

ವಿವಿಧ ನಿಂಬೆಗಳು

ಮೇಲಿನ ಸಾಲು: ಕಸ್ತೂರಿ ಹೇರಳೆಕಾಯಿ, ಮಿಡಿಗೇಶಿ
ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲು: ಮೂಗುನಿಂಬೆ, ಮೂಗಿರಳಿ, ಚಕೋತ

ಪೊದೆಯಾಕಾರ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಐದಾರು ಕಾಯಿಗಳ ಗೊಂಚಲು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವರ್ಷವಿಡೀ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಗುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷ. ಇದರ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಬಹಳ ರುಚಿಕರ. "ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಬಂದು ಒಳ್ಳೆ ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧದ ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ ಗಜನಿಂಬೆಯೂ ಇದೆ. ಗೊಂಚಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ಚಕೋತ ನಿಂಬೆಯು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಕೋತ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರಿವೆ. ಕಾಯಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೆ.ಜಿ.ಯಿಂದ ಒಂದು ಕೆಜಿಗೆ ತೂಗುತ್ತದೆ. ಶಿರಸಿ ಮೂಲದ್ದು. ದಡ್ಡಿ, ದಡ್ಡಿಹಾಯಿ, ದಡ್ಡಿ ಹುಳಿ, ಅಕ್ಕಿಯ ನಿಂಬೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಗಲ ಎಲೆಗಳು, ಗಿಡ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಮುಳ್ಳುಗಳು ಅಧಿಕ. ಒಂಟಿ ಕಾಯಿಗಳು. ಸಿಪ್ಪೆ ದಪ್ಪ. ಮೂಸಂಬಿಯಂತೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಬಿಡಿಸಬಹುದು. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ತಳಿ. ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 30ರಿಂದ 40 ಕಾಯಿಗಳು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಮುನ್ನೂರರವರೆಗೆ ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿಕೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

ಕಾಸರಗೋಡು ನಿಂಬೆಯನ್ನು ವಿಟ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ತಳಿ. ಸಿಪ್ಪೆ ದಪ್ಪ. ರಸ ಕಡಿಮೆ. ಹುಳಿಯಂಶ ಅಧಿಕ. ಹಾಗಾಗಿ

ಜೀವಿ. ದಾಸೋಹ ಜೀವಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದರೆ 300 ಜನರಿಗೆ 2-3 ದಿನ ಊಟ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ!

ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾಯರಿಂದ ಅಡಿಕೆ, ಮೇಣಸು, ಬಾಳೆ, ವೆನ್ನಿಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಏನು ರೋಗ ಬರುತ್ತೆ, ಬೆಳೆ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ರೈತರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಲ್ಲ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಲಿತದ್ದು. ಕೊಳೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಗೊನೆ ಮೇಲೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ನಮಗೆ ಆ ಧರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗಿಂತ ನಾವು ಸುಖ ಜೀವಿಗಳು ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು.

ಪ್ರಪುಲ್ಲ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಒಳ್ಳೆ ಟೈಂ ಟೇಬಲ್ಲು. ತನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವಂತೆ ರೈತ ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತನ್ನದೇ ಆದ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ಇಡೀ ತೋಟದ ತುಂಬ ತಿರುಗಾಡಕ್ಕೆ ಅಂದವಾದ ರೋಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅಡಿಕೆ ಸುಲಿಯಕ್ಕೆ, ಅಡಿಕೆ ಒಣಗಿಸಕ್ಕೆ, ಗೊನೆಯಿಂದ ಕಾಯಿ

ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವನಂಜಯ್ಯ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮೊದಲ ಪಾಠ ಹೇಳಿದವರು. ಅವರ ತೋಟವನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾನು ಮುಂದುವರೆದದ್ದು. ಉಳುಮೆ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದದ್ದು ಶಿವನಂಜಯ್ಯನವರ ತೋಟದಲ್ಲೆ. ಈಗಲೂ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, 'ಇನ್ನೂ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಗುರುಗಳ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ' ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು.

ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಬೈದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿರೋಧಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದವರೇ ಅವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಿಡ ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತೆ.

ಕ್ರಿಸ್ತೂಸ್ ಗಿಡ ಅಂತ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಬರುತ್ತೆ. ಅದು ಶಿವನಂಜಪ್ಪನ ತೋಟದ್ದು. ಬಟರ್‌ಫ್ಲಾಟ್ ಗಿಡ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ ತೋಟದ್ದು. ಎ.ಪಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ತೋಟದಿಂದ ತಂದದ್ದು ಒಂದು ಟೊಳ್ಳು ಬಿಡರಿವೆ. ಬಡವರ ಬಾಸುಮತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಎಲೆಯನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಬೇಯಿಸುವಾಗ ಹಾಕಿದರೆ 3 ರೂಪಾಯಿ

ಶಿವನಂಜಯ್ಯ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮೊದಲ ಪಾಠ ಹೇಳಿದವರು.

ಅಕ್ಕಿಲೂ ಬಾಸುಮತಿ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತೆ. ನುಗ್ಗೆ ವೀರಭಯ್ಯನ ತೋಟದ್ದು. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಂದದ್ದು ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಆಗ ನನಗೆ ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಯ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರಾರೂ ಸಿಗದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಲೆನಾಡು ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಲಾಭನೂ ಆಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಕರೆವಾರು ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಧರ ತುಂಡು ಭೂಮಿ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಮಲೆನಾಡಿನವರಷ್ಟು ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಎರಡೇ ಮಾತಿನ ಹುಡುಗರು

ಹುಡುಕಾಟದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಾಧಿಯಾದವರು ಇಲ್ಲೇ ಸಮೀಪದ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ರಘು ಮತ್ತು ಮಧು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು. ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು. ಪರಿಚಯವಾದಾಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವೇ ಟೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ

ಶರಬತ್ತಿಗೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಒಂಟಿ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧ ಕಿಲೋ ತೂಗುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕೊಯ್ಲಾದ ಮೇಲೂ ಎರಡು ವಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಮಳ ಸಾಧಾರಣ.

ಬನಾರಸ್ ನಿಂಬೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಜೆ.ಸಿ.ಪುರದಿಂದ ತಂದದ್ದು. ಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು. ಸರಾಸರಿ ಅರ್ಧ ಕಿಲೋ ತೂಗುತ್ತದೆ. ಸಿಪ್ಪೆ ದಪ್ಪ. ರಸ ಕಡಿಮೆ, ಹುಳಿಯಂಶ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಶರಬತ್ತು, ಚಿತ್ರಾನ್ನಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂಟಿ ಕಾಯಿಗಳು. ಸರ್ವಋತು ನಿಂಬೆ. ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರವಾದರೂ ಇಳುವರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಐನೂರರಿಂದ ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಟೇಬಲ್ ನಿಂಬೆ ಹೀಚಿನಿಂದ ಹಣ್ಣಾಗುವವರೆಗೂ ರೆಡ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ದುಂಡುಗಾಯಿ ಗೋಲಿ ಗಾತ್ರದಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಗಿಡ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯದು. ಕಾಯಿಗಳು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸಲು ಸೂಕ್ತ ತಳಿ. ಎಲೆಗಳು ಚಿಕ್ಕವು. ಹಣ್ಣೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಮಚ ರಸ ಸಿಕ್ಕರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುಳಿಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಫಲವೂ ಕಡಿಮೆ. ಗಿಡವೊಂದರಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತರಿಂದ ಐವತ್ತು ಹಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಹೇರಳೆಕಾಯಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಔಷಧೀಯ ಹೇರಳೆ ತಳಿ. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಿಮಳ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ ಹೇರಳೆಕಾಯಿ, ರಾಜಿರಳೆ ಕಾಯಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಇವೆ. ಹುಳಿ-ಕಟಿ ಮಿಶ್ರಿತ ರುಚಿ. ತ್ರಿದೋಷಕ್ಕೆ ಇದರ ರಸ ಒಳ್ಳೆಯ ಮದ್ದು. ಬಾಣಂತಿಗೆ ಇದರ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಕೊಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಒಂಟಿ ಕಾಯಿಗಳು ವರ್ಷವಿಡೀ ಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಮೂಗಿರಳಿ ಕಾಯಿ ಸಹ ಉತ್ತಮ ಪರಿಮಳ ಹೊಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹೆಸರು. ಮೋಸಂಬಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹುಳಿ. ಸಿಪ್ಪೆ ಸಮೇತ ತಿನ್ನಲು ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷಗಳು. ಕಾಯಿಗಳು ಗೊಂಚಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆರಡು ಸಲ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡು ವಿಧದ ನಾಟಿ ನಿಂಬೆಗಳಿದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಷವಿಡೀ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂಬೆ ಋತು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಉತ್ತಮ ರಸ, ಹುಳಿಯಂಶ ಹೊಂದಿವೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಸಾವಿರಾರು ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳ ಮಾದಲ, ಸಿಹಿನಿಂಬೆ, ನೂರು ವರ್ಷ ಬಾಳುವ ತಮಿಳುನಾಡು ಮೂಲದ ನಿಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಶುರುವಾಗ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು ನಿಂಬೆ ತಳಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಪದ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ ನಿಂಬೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದಲೂ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೊಂದರಂತೆ ಕೆಲ ವಿಧದ ನಿಂಬೆ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೆಂಗು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದರೂ (ವಾರ್ಷಿಕ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ) ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ನಿಂಬೆ ಕಸಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ, ಕಸಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಗಳಿಕೆಯಿದೆ. ಕಾಕಡಾಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಿಲೋಗೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಯಂತೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಸೀಮಿತ.

● ಕೆ. ರೇಖಾ ಸಂಪತ್

ಹೆಂಡತಿ ಇರದಿದ್ದ ದಿನ ತಾವೇ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸಂಜೆಗಾಗುವಷ್ಟು ಇಟ್ಟು ತಿಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಟೆ ಗಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಿಡಾ ಹಚ್ಚೋರು, ನೆಲ ಅಗೆಯೋರು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಡೋರು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡೋರು. ಆದರೆ ಇಂಥದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ 'ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ' ಇಷ್ಟೇ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದದ್ದು. ಅವರು ಮುಂದಿನ ವಾರ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಹುಡುಗರ ಹತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ! ಹೋಗುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ್ಯಾಕೆ ಆಗ ಎರಡು ಮಾತು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ!

ಕೃಷಿಯೇ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ

'ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ' ಹಾಗೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ

ಹೋದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣ ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬದುಕು ಇರುವುದು ಬೇಸಾಯದಲ್ಲೇ. ನನ್ನ ಎರಡನೆ ಮಗ ನಾನು ಕರೆದಾಗ ಬಂದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಏನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಕೆಲಸಗಾರರಿಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ. ನನ್ನ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಖುಷ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಗಾಯಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೊರತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಇವತ್ತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಿಲ್ಲುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ತಿಂಡಿ ಊಟ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಲ್ಲೂ ನಾವು ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ತೋಟ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಒಂದು ಕಾಯಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಜಯಮ್ಮನಂಥವರು ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ

ಕೆಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಗರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೀಳಿ ಕಡ್ಡಿ ತೆಗೆದು ಪರಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗರಿ ತೆಗೆದ ದಿಂಡು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಕಷ್ಟ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಅಗತ ಇಲ್ಲ, ಉಳುಮೆ ಇಲ್ಲ, ಲೇಬರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ನಾನು ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಡೆ ಹೋಗೋ ಪಡ್ಡೆ ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಆಧಾರ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿದೆ.

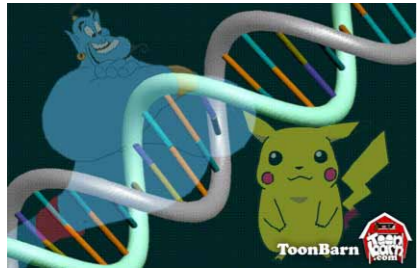
ವಿಳಾಸ:
ಬಿ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ
ಮಾರ್ಗೋದನಹಳ್ಳಿ, ನಾಗತಿಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ
ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲೂಕು
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ
08134- 264648

ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ತಗ್ಗಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಜನ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಕುಲಾಂತರಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ' ಎಂದು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಕೆಲಕಾಲದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಕೀಟ ನಿರೋಧಕ ಗುಣ, ಕಳೆನಾಶಕ ಸಹಿಷ್ಣು ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ; ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿದ ಕುಲಾಂತರಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ತಳ್ಳಿಬಿಡುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವಂತೂ 'ಸಕಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಕುಲಾಂತರಿಯೇ ಪರಿಹಾರ' ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಾದ

ನಿರೋಧಕ ಬಿಟಿ ಬೆಳೆಗಳು. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ, ಬಿಟಿ ಬದನೆಗಳಂತೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವಿಷದ ಗುಣವುಳ್ಳ ವಂಶವಾಹಿಯನ್ನು ಸಸ್ಯವೊಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಆ ಸಸ್ಯವೇ ವಿಷದ ಪ್ರೋಟೀನನ್ನು ಸೂಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷದ ಪ್ರೋಟೀನ್ ತಿಂದಾಗ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿರುವ

1. 'ಕುಲಾಂತರಿ ಮತ್ತು ಮಾಮೂಲಿ ಆಹಾರಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಸದ್ಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.
2. ಅಮೆರಿಕದ ಜನ ಕಳೆದ 20ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುಲಾಂತರಿ ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 60% ಜನಕ್ಕೆ ಬೊಜ್ಜು, 55% ಜನಕ್ಕೆ 6ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಫರದ ಅಲರ್ಜಿಗಳು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದು, 4000 ಡಾಲರ್ ಊಟಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ 8000 ಡಾಲರ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
3. ಮೀನಿನ ವಂಶವಾಹಿ ಇರುವ ಟೋಮಾಟೊ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗಲೇ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದಾಯಿತು.
4. ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಮೀರಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ 'ಮ್ಯಾಡ್ ಕೌ' ರೋಗ ತಲೆದೋರಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ದನಗಳನ್ನು ಜೀವಂತ ಸುಟ್ಟರು. ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಿಂದ ಜನ ಸಿಜಿಡಿ ಎನ್ನುವ ಮೆದುಳು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರು.

ಆಹಾರ-ಆರೋಗ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಕಳಚಿದ ಕೊಂಡಿ

ಇದನ್ನು 'ಟ್ರೆಡ್ ಮಿಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಓಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವೂ ಓಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರಾಯಶಃ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನವರೆಗೂ.

ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾದ, ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲಾಂತರಿ
ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧೆಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವು ಕೀಟ

ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ವಿಷ ಸಿಂಪಡಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಕೀಟದ ನಿವಾರಣೆ! ವಾದವೇನೋ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಂಥ ಬಲಶಾಲಿ ಕೀಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ? ಅಂಥ ಕೀಟ ಈ ವಿಷಕ್ಕೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ? ಇದು ಕಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ಐದಾರು ದಶಕಗಳ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇಂಥ ಬಲಶಾಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ವಿವಿಧ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳು ವಿಷಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಹೋಗಿವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಬೆಳೆ, ಅತಿ ನೀರಾವರಿ, ವಿಷ ಸಿಂಪಡಣೆಗಳಿಂದ ಜೀವಚರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚಿ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಅಲುಗಾಡಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಿಂಪಡಣೆಗೂ ಬಗ್ಗದ ಶಕ್ತಿವಂತ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ. 'ಒಂದು ಕೀಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೀಟನಾಶಕ ಪರಿಹಾರ' ಎನ್ನುವ ಸೂತ್ರ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ತಂದಿತೇ ಹೊರತು ಪ್ರಕೃತಿಗಾಗಲೀ, ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಅಲ್ಲ.

ಹತ್ತಿಯ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಆದ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಪ್ಪುಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಕುಲಾಂತರಿ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಯಿತು. ಆದದ್ದೇನು? ಬಿಟಿ ವಿಷಕ್ಕೂ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಬಲುಬೇಗ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ವಂಶವಾಹಿ ಸೇರಿಸಿ ಬೋಲ್ಕಾರ್ಡ್-II ತಂದರು. ಅದೂ ನಿಶ್ಚಲವಾಯಿತು. ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ 'ರೌಂಡಪ್ ರೆಡಿ' ಕುಲಾಂತರಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜ. ಮೊನ್ಸಾಂಟೊ ಕಂಪನಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿರುವ 'ಗ್ಲೈಫೋಸೇಟ್' ಎನ್ನುವ ಕಳೆನಾಶಕಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಗಿಡವನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸುವುದು ಈ ವಿಧಾನ! ಈ ಚಕ್ರ ಹೀಗೆ ಉರುಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು 'ಟ್ರೆಡ್ ಮಿಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಓಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವೂ ಓಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರಾಯಶಃ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನವರೆಗೂ!

ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಕುಲಾಂತರಿ
ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಅಂಶ ವೊಂದನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಜೆನೆಟಿಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ. 'ಒಮೇಗ-3' ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿದ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೋಯಾ ಅವರೆ (ಎಣ್ಣೆ), 'ಎಟಿಎನ್-ಎ' ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿದ ಕುಲಾಂತರಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ರೈಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಕುಲಾಂತರಿ ಸೋಯಾ ಅವರೆಯನ್ನೇ ನೋಡೋಣ. 'ಒಮೇಗ-3' ಎನ್ನುವುದು ಕೊಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಫ್ಯಾಟಿ ಆಸಿಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಉದ್ದ ಸರಪಳಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಒಂದು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೋಯಾ ಅವರೆಯಲ್ಲಿ 'ಒಮೇಗ-3' ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 8%ನಿಂದ 20%ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಊಟದಲ್ಲಿ 'ಒಮೇಗ-3' ವಿಪುಲವಾಗಿರುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿವೆ. ಸಾಸುವೆಯಲ್ಲಿ 14%, ಸೀಮೆ ಅಗಸೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿ 53% 'ಒಮೇಗ-3' ಇದೆ. ಸೊಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಿತ್ಯ ಉಣ್ಣುವ ಊಟದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಒಂದು ಗ್ರಾಂ 'ಒಮೇಗ-3' ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಒಂದು ಕುಲಾಂತರಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತೇ? ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. 'ಒಮೇಗ-3' ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಕುಲಾಂತರಿ ಎಣ್ಣೆ 'ಹೃದಯದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ

ಒಳ್ಳೆಯದು' ಎಂಬ ಜಾಹಿರಾತಿನೊಂದಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದಾಗ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೆಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ 'ಒಮೇಗ-3' ಒಂದನ್ನೇ ವೃದ್ಧಿಸಿದ ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಎಣ್ಣೆ ಸುರಕ್ಷಿತವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಉದ್ದ ಸರಪಳಿಯ ಫ್ಯಾಟಿ ಆಸಿಡ್ ಬಲು ಬೇಗ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ತಿಂದಾಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು 'ಪರಾಕ್ಸಿಡೇಷನ್' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ವಿಟಮಿನ್-ಎ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿದ 'ಗೋಲ್ಡನ್ ರೈಸ್' ಎಂಬ ಕುಲಾಂತರಿ ಭತ್ತ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿನ್ನುವ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಟಮಿನ್-ಎ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊರತೆಯಾದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನೇ ಕುಲಾಂತರಿಗೊಳಿಸುವುದೇ?!

ಎಪಿಜೆನೆಟಿಕ್ಸ್
ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಅನುವಂಶೀಯ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ 'ವಂಶವಾಹಿ ವರ್ಗಾವಣೆ(ಜೀನ್ ಟ್ರಾನ್ಸರ್)' ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ. 'ಡಿಎನ್‌ಎಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವಷ್ಟೆ ಇದು. ಈವರೆಗಿನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ನಿಖರತೆಗಿಂತ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯೇ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನುವಂಶೀಯ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, 'ಡಿಎನ್‌ಎಯನ್ನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು' ಎನ್ನುವ 'ಎಪಿಜೆನೆಟಿಕ್ಸ್' ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ವಂಶವಾಹಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವ ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕೀಟಕ್ಕೆ ವಂಶವಾಹಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವಂಶವಾಹಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಮಲಗಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಬಹುದು. ಡ್ಯೂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಗೌಟಿ ಜೀನ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದು, ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬೊಜ್ಜಿನ ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆಳ್ಳಗಿನ ಮರಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಲಾಭವೊಂದನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿದ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನವಾಗಲೀ, ಕಾಳಜಿಯಾಗಲೀ ಹೇಗಿದ್ದೀತು?

● ಕೆ.ಸಿ.ರಘು

ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ: ರಾಜ್ಯ ನಂ.2

2007ರಿಂದ 2010ರವರೆಗೆ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ವಿವರ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎರಡನೆ ಸ್ಥಾನದ ಪಟ್ಟಿ!

ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂ. ಪ್ರದೇಶ	ಒಟ್ಟು	ಪುರುಷರು	ಮಹಿಳೆಯರು
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	21809	18038	3771
ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ	161	137	24
ಅಸ್ಸಾಂ	2762	2552	210
ಬಿಹಾರ್	655	577	78
ಚತ್ತಿಸ್‌ಘರ್	14340	11686	2654
ಗೋವಾ	96	91	5
ಗುಜರಾತ್	5324	4536	788
ಹರಿಯಾಣ	1888	1780	108
ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ	463	407	56
ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	141	123	18
ಜಾರ್ಖಂಡ್	838	791	47
ಕರ್ನಾಟಕ	21828	18560	3268
ಕೇರಳ	11139	10431	708
ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	13692	11132	2560
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	37646	34209	3437
ಮಣಿಪುರ	18	13	5
ಮೇಘಾಲಯ	98	86	12
ಮಿಜೊರಾಮ್	49	44	5
ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್	5	3	2
ಒಡಿಶಾ	2698	2287	411
ಪಂಜಾಬ್	648	637	11
ರಾಜಸ್ಥಾನ್	5988	5356	632
ಸಿಕ್ಕಿಂ	305	229	76
ತಮಿಳುನಾಡು	9369	7650	1719
ತ್ರಿಪುರ	290	255	35
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	5464	4520	944
ಉತ್ತರಖಾಂಡ್	318	252	66
ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	10684	8878	1806
ಅಂಡಮಾನ್ ನಿಕೊಬಾರ್	94	93	1
ಚಂಡೀಗಡ	3	3	0
ದಾದ್ರ ನಗರ್ ಹವೇಲಿ	149	149	0
ದಾಮನ್ ಮತ್ತು ಡಯು	4	4	0
ದೆಹಲಿ	135	128	7
ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ್	0	0	0
ಪುದುಚೆರಿ	1041	964	77
ಒಟ್ಟು	170142	146601	23541

ಗಂಪತಿ ಗೌಡರು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕ, ರೈತ ವರ್ಗದವರು. ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಶವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಆರ್ಟಿ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಈ ಮಾಸಿಕ ಕಂತು ಪಾವತಿಸುವ ಆರ್ಟಿ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ಮೊತ್ತ ಜಮಾ ಆಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಕಂತು ವರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಜುಲೈ 2011ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ಅವಧಿ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ನವೆಂಬರ್ 17ಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಈ ಆರ್ಟಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಡಬಡ ಮಾಡದೆ ಅದೇ ದಿನ, ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬಂದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶುಭಂ ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜು. 26ರಿಂದ ನ.17ರವರೆಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ 9,999 ರೂ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ಇಲ್ಲ, ಆರ್ಟಿ ಅವಧಿ ಕೊನೆಗೊಂಡ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅರಿತು ಖಾತೆದಾರ ಅದನ್ನು ನಗದುಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಂಬರ್ಥದ ವಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೌಖಿಕ ನಿರಾಕರಣೆ ಹೌದಲ್ಲ ಎನಿಸುವಂತಿದೆ.

ಊಹ್ಯಾ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 2001ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 19ರಂದು ಠೇವಣಿಗಳ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಕುರಿತು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆ(ಡಿಬಿಆರ್‌ಡಿ ನಂ. ಡಿಬಿಆರ್ ಬಿಸಿ 104/13.03.00/2000-01)ಯು ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅದರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ, ಠೇವಣಿ ಅವಧಿ ಪೂರೈಸಿದ 14 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಯಾವುದೇ ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಮೊತ್ತ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಠೇವಣಿಯಾಗಿಸಿದರೆ ಅವಧಿ ಪೂರೈಸಿದ ದಿನ ಇರುವ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನೇ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಠೇವಣಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 14 ದಿನ ಸಂದ ಮೇಲಿನ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಠೇವಣಿಯ ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಾಂಶವನ್ನು ಠೇವಣಿದಾರ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದರೆ ಈ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯ ಬಡ್ಡಿದರ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೇಕೆಂತಲೇ ಶೇ.1 ಅಥವಾ 2 ಕೊಟ್ಟು ಠೇವಣಿದಾರನನ್ನು ಸಾಗಹಾಕಬಹುದೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ವಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೂ ಲಕ್ಷಣರೇಖೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗೂ ದಿನದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಎಸ್‌ಬಿ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದೀತು. ಗಂಪತಿ ಗೌಡರು ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ!

ಇಟ್ಟ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲು ಅಡ್ಡಿ ಏಕೆ?

ದುರಿಗೆ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಸಾಕು!

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಗ್ರಾಹಕ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ದೂರು ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪತ್ರ, ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮೊಬೈಲ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು! 48 ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿರುವ ಗ್ರಾಹಕ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ 'ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಅನ್‌ಹ್ಯಾಪಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಹಾಗೂ ಪಾಟಿಯಾಲಾದ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ಎಸ್‌ಬಿಎಂಎಸ್ ಈ ಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ, ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಖಾತೆದಾರ ತನ್ನ ಮೊಬೈಲ್‌ನಿಂದ ಮೊಬೈಲ್ ನಂ. 9900020002ಗೆ Unhappy ಎಂದು ಚುಟುಕು ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇದು ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಎಂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಹ್ಯಾಪಿ ರೂಂ'ಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗ್ರಾಹಕನ ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬರ್‌ನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ದೂರು

ಸಂಖ್ಯೆ, ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂದೇಶದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹ್ಯಾಪಿ ರೂಂ ಅಧಿಕಾರಿ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ದೂರಿನ ವಿವರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿವರವನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗೆ ಇ-ದೂರು ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ದೂರು ಮೈಲ್ ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರ ಆ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ಗೆ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಶಾಖೆ ದೂರುದಾರ ಬಳಕೆದಾರನ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗಿರುವ ಸಮಯ 48 ಘಂಟೆ. ದೂರಿಗೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹ್ಯಾಪಿ ರೂಂಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತೃಪ್ತಿಕರ ಎನ್ನಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಸಂದೇಶದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗ್ರಾಹಕ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ದೂರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಂದೆ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

ಒಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಉಳಿದ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಬಳಕೆದಾರನ ಹಿತ ಕಾಯುತ್ತವೆ. ಎಸ್‌ಬಿಐನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ 8008202020. ಇಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಸ್‌ಬಿಐನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ವೆಚ್ಚ ವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ನಿಜಕ್ಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ತಮಗಾದ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೋಗದ ನಮ್ಮ ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಭಲೇ ಸುಲಭದ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಮುದಾಯವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೂ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗಂತ ರೈತ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು.

ಮಾವೆಂಸ

ಇಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕನಿಂದಲೇ ವಿವರ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸಂಜೆ 8ರ ನಂತರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಫೋನ್-08183 236068, 9886407592.

ಇ ಮೇಲ್- mavemsa@gmail.com

ಡಿ.ಡಿ.ಭರಮಗೌಡ

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ದಶಕಗಳಿಂದ ಬೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಹಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಬೀಜ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಬೀಜ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೂಲತಃ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದ ಬೀಜದ ಹಕ್ಕುದಾರರು ರೈತರು. ಹಿಂದೆ ಬೀಜ ಯಾರದೋ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೀಜ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅಭಿವರ್ಧನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣು, ಹವಾಮಾನ, ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂಥ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧರದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು ಬೀಜಗಳು, ಸಾಂಬಾರು ಪದಾರ್ಥದ ಬೀಜ ಭಂಡಾರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕೆಲ ತಳಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ. ಉದಾ, ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮೇಣಸಿಕಾಯಿ.

ಇಂಥ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿ ಇವತ್ತು ಕಂಪನಿಗಳ ಕೈ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಾದದ್ದು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ. ಬೀಜ ಸಮುದಾಯದ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದದ್ದನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಮೂರು ಹಂತಗಳು

ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬೀಜ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿತು. ಇದಾದದ್ದು 60ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ. 'ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ' ಮಂತ್ರದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿತು. ರೈತರದ್ದಲ್ಲದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿತು. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೀಜ ನಿಗಮವನ್ನು

ಸಮುದಾಯದ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತು ಕಂಪನಿ ಪಾಲಾದ ಕಥೆ

ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೀಜ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 1 ಮತ್ತು 2, ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದವು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು/ ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ ಹಂಚಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತು. ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಂದಿತು. 1966ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಬೀಜ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಆ ನಂತರ ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಬೀಜಗಳು ಬಹು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿ ಬೀಜಗಳ ಜಾಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದವು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೀಜ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ, ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳೇ ಬದಲಾದವು. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾದವು. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ರೈತರು ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ಬೀಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕಳೆದು ಹೋದಂತೆ ಬೀಜ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಿ.ಎಚ್.ಎಚ್-5 ಎನ್ನುವ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜವನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿವಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಜವಾರಿ ಜೋಳವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಜೋಡಿ ಮೂರು ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಲು ತೊಗರಿ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಲು 6 ತಿಂಗಳ ಹೆಸರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕರಿ ಹೆಸರು, ಬಾರೀ ರುಚಿ. ಇದು ಜೋಳ ಕಟಾವು ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವಾಗ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಬಂದವೋ ಆಗ ಜೋಳದ ಸಂಗಡ ಈ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆವು. ಈಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಕೀಡಿ ಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಜೋಳ ಹಾಕುವುದನ್ನು

ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಜವಾರಿ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ತಿ ಹೋಗೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕುಸುಬಿ ಕೂಡ. ಕುಸುಬಿಯನ್ನು ಏಕಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿ 6 ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಲು ಜವಾರಿ ಕುಸುಬಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವಾಗ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕುಸುಬಿ ಬಂತೋ ಆಗ ಕುಸುಬಿಯನ್ನು ಏಕಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಾಕತೊಡಗಿದವು. 'ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಬಿಡಿಸಿದರು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜನಪರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೈತರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೇ ಮರಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮುಗತಿ, ಮಾಲ್ಗಂಡಿ ಜೋಳ, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ಕಡಲೆ, ಟಿಎಂಎ2 ಶೇಂಗಾ, ಜಯಧರ ಹತ್ತಿ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲಾ ಇಂಥ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳೇ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಅವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮರು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆ ಇವು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಬೀಜದ ಮರುಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿ ಇದ್ದದ್ದು ಅಧಿಕ 'ಪ್ರಮಾಣ'ದ ಕಡಿಮೆ 'ಮೌಲ್ಯ'ದ ದೃಢೀಕೃತ ಏಕದಳ- ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಬೀಜಗಳ ಹಂಚಿಕೆ. ಇದು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ತರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡನೆ ಹಂತ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾ ಖಾಸಗಿಯವ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 1987ರಲ್ಲಿ MRTP and

ಕಂಪನಿಗಳ ಬೀಜ ಸ್ವಾಮ್ಯ(2009ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶ)

ಕಂಪನಿ	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶೇರು
1.ಮೊನ್ಸಾಂಟೊ (ಅಮೆರಿಕ)	27%,
2.ಡ್ಯೂಪಾಂಟ್(ಅಮೆರಿಕ)	17%,
3.ಸಿಂಜೆಂಟ(ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್)	9%,
4.ಗ್ರೂಪೆ ಲಿಮಿಟೆಡ್(ಫ್ರಾನ್ಸ್)	5%,
5.ಲ್ಯಾಂಡ್ ಒ ಲೇಕ್ಸ್(ಅಮೆರಿಕ)	4%,
6.ಕೆಡಬ್ಲ್ಯುಎಸ್‌ಎಜಿ (ಜರ್ಮನಿ)	4%,
7.ಬಾಯರ್(ಜರ್ಮನಿ)	3%,
8.ಡೌ ಆಗ್ರೋ ಸೈನ್ಸ್(ಅಮೆರಿಕ)	2%,
9.ಸಕಾತ(ಜಪಾನ್)	2%,
10.ಡಿಎಲ್‌ಎಫ್ ಟ್ರೈಫೋಲಿಯಮ್(ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್)	1%.

ಕೃಷಿ ರಾಸಾಯನಿಕ: ಕಂಪನಿಗಳ ಸ್ವಾಮ್ಯ

ಕಂಪನಿ	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶೇರು
1.ಸಿಂಜೆಂಟ(ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್)	19%
2.ಬಾಯರ್ ಕ್ರಾಫ್ ಸೈನ್ಸ್ (ಜರ್ಮನಿ)	17%
3.ಬಿಎಎಸ್‌ಎಫ್ (ಜರ್ಮನಿ)	11%
4.ಮೊನ್ಸಾಂಟೊ (ಅಮೆರಿಕ)	10%
5.ಡೌ ಆಗ್ರೋ ಸೈನ್ಸ್(ಅಮೆರಿಕ)	9%
6.ಡ್ಯೂಪಾಂಟ್(ಅಮೆರಿಕ)-	5%
7.ಸುಮಿಟೊಮೊ ಕೆಮಿಕಲ್(ಜಪಾನ್)	5%
8.ನ್ಯುಫಾನ್(ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ)	5%
9.ಮೆಬಿಸಿಮ್ ಅಗಾನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್(ಇಸ್ರೇಲ್)	5%
10.ಅರಿಸ್ಟ್ ಲೈಫ್ ಸೈನ್ಸ್(ಜಪಾನ್)	3%

FERA Regulationಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿದ್ದು, 1988ರಲ್ಲಿ ತಂದ ಹೊಸ ಬೀಜ ನೀತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವು. ಆಮದು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು 15%ಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಬೀಜ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟವು. ಸರ್ಕಾರದ ಬೀಜ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಮೂಲ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ನೀತಿ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ. ಇಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 500ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳು

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಿಂಹಪಾಲು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸದ್ಯ 20 ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಬೆಳೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಉದಾ, ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ, ಊಟದ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಹರಳು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಹತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ರೈತರ ತಳಿ ಬೀಜಗಳ ವಿವಿಧತೆ, ಹಂಚಿಕೆ ಬಹುತೇಕ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಂತೂ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳದ್ದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಂದ ನಂತರ ರೈತರ ಬೀಜಗಳು ಅಧಿಕ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದವು, ಜೊತೆಗೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ ಬೀಜಗಳು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲತೊಡಗಿದವು.

ಮೂರನೇ ಹಂತ ಕುಲಾಂತರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದರ ವಂಶವಾಹಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಕುಲಾಂತರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಸುಧಾರಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನೋಧಾರದ ಮಾತುಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಹುನ್ನಾರ ಇರುವುದು ಈಗಿರುವ ರೈತರ ಬೀಜಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶ ಮಾಡುವುದು, ಕಂಪನಿಗಳು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು. ಬೀಜದ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆನಾಶಕದಂಥ ಒಳಸುರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಚು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಾಗಲೀ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದಾಗಲೀ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಅನುಭವ ಈ ಕುಲಾಂತರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯತೆಯೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆ. ನಮ್ಮ ಬೀಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಇಡೀ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟು ಇದು.

ಇದಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ (ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ) ರೈತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಳಜಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸಣ್ಣ ಆಶಾಕಿರಣದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಉಂಟಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ನಾಟಿ ತಳಿಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು 'ಕಂಪನಿ ರಾಜ್'ಗೆ ಸವಾಲಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಘನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ತಂದುಕೊಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ವಿವಿಗಳು, ಕಂಪನಿಗಳು ಬೀಜದ ಸುತ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ರಹಸ್ಯದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ.

ಸೇಜ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ 'ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ' ಕುಲಾಂತರಿ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನ ಸ್ಥಳೀಯ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮೆರೆಸುವ ಆಂದೋಲನವೂ ಆಗಿರುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಈ ನಾಡಿನ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೃಷಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಿದ ಮಂಪರನ್ನು ಸರಿಸುವ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಇದೇ ಏಪ್ರಿಲ್/ಮೇನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಮುದಾಯ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಸಮಾವೇಶ ಈ ನಿಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ತರ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಾಂತರಿ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನ 'ಸೇಜ್-ಕರ್ನಾಟಕ'ದ 'ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ' ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಬೀಜ ಶೋಧ ಜಾಥಾ ರಾಜ್ಯದ 12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ ತುಮಕೂರು, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಬೆಳಗಾಂ, ರಾಮನಗರ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗದಗ್. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಗುಂಪುಗಳು ಇಚ್ಛಿಸಿವೆ. ಈ ವರೆಗಿನ ಜಾಥಾ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘಟಕರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ ಜಾಥಾದ ಹಾದಿಗುಂಟ

ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದವರು:
 ರಾಮಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಎನ್.ಇಂದಿರಮ್ಮ; ತುಮಕೂರು; ಮಹಾಂತೇಶ್ ಕೊತ್ತಾಲ್, ಲಿಂಗರಾಜ್ ನವಲಿ: ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ; ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ್, ಬಿ.ಪತ್ರಿಗೌಡ, ಕಕ್ಕಪ್ಪಿ ಬಸವರಾಜ್: ಬಳ್ಳಾರಿ; ಸಂಗಪ್ಪ ಕೋರಿ: ಗದಗ್; ಎಲ್.ಸಿ.ಚನ್ನರಾಜ್, ಕುಮಾರ್, ಪ್ರದೀಪ್: ರಾಮನಗರ; ಕೆ. ಸತ್ಯಶಂಕರ್, ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ: ಮೈಸೂರು; ಶ್ರೀಕಾಂತ್: ಬೆಳಗಾವಿ; ರಮೇಶ್ ಹೆಗಡೆ: ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ; ತೋಟಪ್ಪ ಹಳ್ಳಕೇರಿ, ಮೂಕಪ್ಪ ಪೂಜಾರ್: ಹಾವೇರಿ

ತುಮಕೂರು

ದಿನಾಂಕ 29.01.2012ರಂದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾಥಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೇ ವಲಯ ವಾರು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದವು. ಹಲವಾರು ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದವು. ಬೀಜ ಕಾಯಿದೆ, ಬಿಆರ್‌ಎಐ ಮಸೂದೆಗಳ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು 50-60 ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ನಡೆಸಿದ್ದವು. ಬೀಜಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ, ಪೋಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾನರ್‌ಗಳ ತಯಾರಿ, ಹಾಡುಗಳ ರಚನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ನಡೆದವು.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ದಿನಗಳ ಜಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಸೇಜ್-ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೋಟೆ ನಾಗಭೂಷಣ್ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಜಾಥಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಜಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಸಿರಾದ ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ. ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ. ಖ್ಯಾತ ಪರಿಸರವಾದಿ ಎಲ್ಲಪ್ಪ ರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷಿ ಪ್ರವೀಣ್ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಜ್ಜಿ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಬೀಜದ ಸುತ್ತ ಮಾತುಕತೆಯ ನಂತರ ಬೀಜ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಜ್ಜಿ ಎಳೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಬೀಜ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ರೈತರು ಮುಂದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಜ್ಜಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಬೀಜ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮನತಟ್ಟುವಂತಿತ್ತು. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ರಾಶಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡಿದರು. ಈ ಹಣವನ್ನು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲೊಂದು ಬೀಜ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಾಗಿ ಅವರು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಸಿರಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಬೀಜಗಳು ಬಹುತೇಕ ಮರೆಯಾಗಿವೆ ಅನ್ನುವಂಥದ್ದು.

ಪಾವಗಡ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕತಿಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿಯ ತ್ಯಾರಮಲ್ಲೇಶ ಎಂಬ

ಯುವ ರೈತನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಡೆಯಿತು. ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೀಜ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶೇಂಗಾ ಒಂದೇ. ಇಡೀ ತಾಲೂಕಿನ ರೈತರ ಹಣೆಬರಹ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೇಂಗಾದ ಜೊತೆ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ? ಎಂಬುದು ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 'ಬೈಪ್' ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದದ್ದು ಬಡವನಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದ ಕೆ. ಕಾಮಣ್ಣ ಅನ್ನುವ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಬದುಕಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರ ತೋಟದಲ್ಲಿ. ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂದವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದು ನೋಡಲು ಸಮಯ ಸಾಲದಂತಿತ್ತು. ಬೀಜದ ಮಾತುಕತೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಾಟಿ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವೇ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಕೊರಟಗೆರೆ ಜಾಥಾ ನಡೆದದ್ದು ಕರಟಗೆರಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದ ಕುರಂಗರಾಜರ ತೋಟದಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಜಾಥಾಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮವೇ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವವರ ಜೊತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಚರ್ಚೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಗಿಂತ ದೇಶೀಯ ಕೃಷಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕುಣಿಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂತೇಮಾವತ್ತೂರಿನಿಂದ ಬೀಜಾಲಂಕೃತ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಜವರೇ ಗೌಡರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಐಡಿಎಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಳಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತರಂತೂ 70-80 ತಳಿ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ತಾಲೂಕಿನ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತಿನ ಚಿತ್ರಣ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಮೂಲ ಬೀಜ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಅವರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂತು.

ತುರುವೇಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡೆ, ಮೂಡೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾಲೂಕಿನ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಪಟ್ಟಣದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಕರಪತ್ತ

ಹಂಚಿಕೆ, ಬೀಜ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಸಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಗುಡ್ಡೇನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶ. ಇಡೀ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

ತಿಪಟೂರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 'ಸಿರಿಸಂಮೃದ್ಧಿ' ಬಳಗದ ರೈತರು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ (ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು) ಸೇರಿದ್ದರು. ಬಿದರೇ ಗುಡಿಯ ಗುಂಡುತೋಟಿನಲ್ಲಿ. ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದು ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದು ಮನಸೆಳೆಯುವಂತಿತ್ತು.

ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಮುಖ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ. ಬೀಜಾಲಂಕೃತ ಎರಡು ಟೆಂಪೋಗಳು, 25 ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ಗೋಪಾಲಪುರದ ಹಾರಕ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಘದ ಬೀಜ ಬಂಡಿಗಳು ಸುಮಾರು 2 ಕಿಮೀ ಸಂಚರಿಸಿ ತರಬೇತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸೇರಿದ ಯಶಸ್ವಿ ಸಭೆ ಷಡಾಕ್ಷರಿಯವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ತೋಟದ ಒಡತಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಮ್ಮನವರು ರಾಶಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟು ಬೀಜ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಬಿಳಿಗರೆಯವರು ಮಕ್ಕಳ ದಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿದರು. ಸೃಜನ ತಂಡದ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಬೀಜ ವೀರಗಾಥೆ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ನಾಟಕ, ತಜ್ಞರ ಭಾಷಣಗಳು ಹೀಗೆ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಗುಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಥಾವನ್ನು ಗುಬ್ಬಿ ವಿರಣ್ಣನವರ ಮೊಮ್ಮೊಗಳು ಪಂಚಮಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಸಂತೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ವಿಷಯ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಅಮ್ಮನಘಟ್ಟ ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತೂ ತಾಲೂಕುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದು ಬಳಗರೆಯ ಯುವ ರೈತ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ. ಇವರ ತಂದೆ ಬೀಜದ ಜಯಣ್ಣ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಕೃಷಿ ಪ್ರವೀಣರು. ಅಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ಇದ್ದದ್ದು ಆಹಾರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಪಬಳಕೆ, ಬಿಆರ್ ಎಐ ಮಸೂದೆ, ಬೀಜ ಕಾಯಿದೆ, ಬೀಜ ಮಹತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ಹಿಂದಿನ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವೈಭೋಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಚಿಕ್ಕವರ್ತಿಯಂತೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಈ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ 10 ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ(ಅನೇಕ ಕೊರತೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕೂಡ) ಕೋಟೆ ನಾಗಭೂಷಣ್‌ರವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ಜಾಥಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು.

ರಾಯಚೂರು-ಕೊಪ್ಪಳ-ಬಳ್ಳಾರಿ- ದಾವಣಗೆರೆ

ಕೊಪ್ಪಳ ವಲಯದ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ದಿನಾಂಕ 8.2.2012ರಂದು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡು ದಿನಾಂಕ 15.2.2012 ರಂದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ್ಲೆಗಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಚಿತಾಭಸ್ಮದ ಸ್ಮಾರಕದಿಂದ ಬೃಹತ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಅಜಾದ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಾಥಾದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರೈತ ಸಂಘದ ಚಾಮರಸ್ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲೂಕುಗಳ 45 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಸಂಚರಿಸಿತು. ಮಾನ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಸಭೆಯನ್ನು ರೈತ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಲಿಂಗಸುಗೂರು ತಾಲೂಕಿನ ರೈತಮುಖಂಡ ಅಮರೇಗೌಡ ಅಂಕುರದೊಡ್ಡಿ ಸಾ|| ಗುಡಿಹಾಳರವರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜಾಥಾದ ಜೀಪ್ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನೆರೆದವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದ್ದು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಸಿಂಧನೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಬೂದಿವಾಳ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಜಾಥಾ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ 10.2.2012ರಂದು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಜಾಥಾ ಗಂಗಾವತಿ, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಯಲಬುರ್ಗ, ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲೂಕುಗಳ 80 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಕರಪತ್ತವನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಮೈಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ಕರಪತ್ತ ಹಂಚುವುದು, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಗಂಗಾವತಿ, ಕುಕ್ಕನೂರು, ನವಲಿ, ಕಾರಟಗಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು.

ದಿನಾಂಕ 12.3.2012ರಂದು ಕೊಪ್ಪಳದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು

ಶೇಖಮ್ಮ ವಾಣಿ ಎನ್ನುವ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪ್ರವೀಣ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಬೀಜ ಕಾಯಿದೆ, ಬಿಆರ್‌ಎಐ ಮಸೂದೆಗಳ ಜೊತೆ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಸೂದೆ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು.

ಜಾಥಾ ನಂತರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಡೆ ಚಲಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕವಿತಾಳದ ಹಿರಿಯ ರೈತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ಸಂತೆ ಚೀಲ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಕರಪತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತದೇಕ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಲಿಸಿ, ನಂತರ ಇಡೀ ಜೀಪ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಸುತ್ತು ಹಾಕಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬಂದು, 'ನೀವು ಯಾ ವಾರವರಪಾ ತಮ್ಮಾ' ಎಂದು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟರು. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿದವು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಚಹಾದಂಗಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಉಪಾಹಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಸಿದರು. ಮಾತಿಗಳಿದು ಕಣ್ಣೀರು ತೆಗೆದು ಹೇಳಿದರು, 'ನಾವು ರೈತರು ರೊಕ್ಕದ್ದಿಂಡಿ ಬೆನ್ನಹತ್ತೀವಿ. ಒಕ್ಕಲುತನ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡಾಗೇತಿ. ನನ್ನ ಮನ್ಯಾಗ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಬೆಂಗಳೂರಕ ದುಡಿಯಾಕ ಹೊಕ್ಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಬೀಜ ಕಳಕಂಡೀವಿ, ಮಾತ - ಮಾತಿಗೆ ದಲಾಲಿ ಅಂಗಡಿ, ಸವಕಾರತಾಲೆ

ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತು ತಲೆಕೆರಿಯದು ಆಗೇತಿ. ರೈತರು ಮೊದಲ ಎಚ್ಚರ ಆಗಬೇಕು, ಅವರು ಎಚ್ಚರ ಆದ್ರ ಪರಸ್ಥಿತಿನ ಬದಲಾಗುತ್ತ ನೋಡಪ್.. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಆ ಹಿರೀಕನ ಮಾತುಗಳು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಗುಂಯ್‌ಗುಡುತ್ತಿವೆ. ರೈತ ಸಮೂಹದ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಎಚ್ಚರದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ರೈತರನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಮೇಲಿಂದ

ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಮುಂದಾಗುವುದಷ್ಟೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ

ದಿನಾಂಕ 12.2.2012ರ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಜಾಥಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಪಾಂಡುರಂಗ ಹವಾಲ್ದಾರ್ ಜಾಥಾ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಪತ್ರಿಕಾಘೋಷ್ಣಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನಂತರ ಜಾಥಾ ಹಗರಿ ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಮಶಾಲಿ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ

ಜನ ಸೇರಿದ್ದ ಪಂಚಮಶಾಲಿ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎಂಎಲ್‌ಎಗಳು, ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಲ್ಲರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಾಥಾದ ಉದ್ದೇಶ ಕುರಿತು ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದೆವು. ನಾವು ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರದೇಶದ ನೂರಾರು ಥರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಉನ್ನತಿಪಡಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

13ನೇ ತಾರೀಖು ಹಡಗಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಉತ್ತಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಜಿ.ಸೋಮಶೇಖರ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಬೀಜಾಲಂಕೃತ ಬಂಡಿಗಳು, 20 ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳು, ನೂರಾರು ಬೈಕುಗಳು, ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಟ್‌ನೊಡನೆ ಮಕ್ಕಳ ಸೈನ್ಯ, ಬೀಜ ಹೊತ್ತ ಮಹಿಳೆಯರ ದಂಡು ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ. ನಂತರ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು, ಸೇಜ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇಟಗಿಯ ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. 25 ಮಂದಿ ಹಿರಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಕದ ಸೋಗೆ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ತಕ್ಷಣ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ತೆರಳಿ ಜಾಥಾವನ್ನು ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬು ಕಹಳೆಯ ಜೊತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂತೆಯ ಮಧ್ಯ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರು. ಅಂದೇ ರಾತ್ರಿ 9 ಘಂಟೆಗೆ ಜಗಳೂರು ಬಸವನಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಶೇಖರಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಊರೇ ನೆರೆದಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಸಭೆ. ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ಯುವ ರೈತರು ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇಡೀ ಬೀಜ ರಾಜಕೀಯ ಕುರಿತ ಆಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಗರಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಹಡಗಲಿ, ಕೂಡಗಿ ಸಂಡೂರು ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಗಳೂರು, ಹರಪನಹಳ್ಳಿಗಳ 150 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಜಾಥಾ ಕರಪತ್ರ ಹಂಚುತ್ತಾ, ಬ್ಯಾನರ್, ಪೋಸ್ಟರ್ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ 15ನೇ ತಾರೀಖು ಕೂಡಗಿ ಸೇರಿತು.

ಕೂಡಗಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಚಿತಾಭಸ್ಮ ಸ್ಮಾರಕದಿಂದ ಅಜಾದ್ ಮೈದಾನದವರೆಗೆ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರದ್ದೂ ಸಮಪಾಲು. ಜನನಿಬಿಡ ಮದಕರಿ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಾನವ ಸರಪಳಿ 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ವಾಹನ ಸಂಚಾರವನ್ನು

ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಅಜಾದ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾವೇಶ, ಕಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಸುಂಕರಾಶಿ ಪೂಜೆಯ ಮೂಲಕ ಉದ್ಘಾಟನೆ. 10 ಹಿರಿಯ ರೈತ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ. ಮುಖಂಡರಿಂದ ಭಾಷಣ, ಬೀಜ ಗಿಣಿ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಇತ್ತು.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಬೀಜ ಕಂಪನಿಯವರು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರು ಜಾಥಾದ ವಿಚಾರ ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ನಂಜುಂಡ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೊಲಗಳಿಂದ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದು ರೈತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. 'ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ' ಎನ್ನುವ ಸ್ಲೋಗನ್ ಜನಮನ ತಲುಪುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಬೀಜಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಂತೂ ನಾವು ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತೊಯ್ದಿದ್ದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೂಡಗಿ ಸಮಾವೇಶದ ನಂತರ ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು 'ಕುಲಾಂತರಿ ಮುಕ್ತ'ವಾಗಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ ಕರೆಯುವ ಕುರಿತು ಗವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬಳಿ ಮಾತುಕತೆಯಾಗಿದ್ದು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗದಗ

ಕೂಡಗಿ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮೂರು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಣಮಕ್ಕಳು ಹೊಂಟಿದ್ದರು. ಬೋರ್ಡು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬಾಕಿ ಹೆಣಮಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಹೆಣಮಕ್ಕಳು ಯಾಕ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಓವರ್ ಟೇಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ 'ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಇಂದು ಬೀಜ' ಬ್ಯಾನರ್! ಹೆಣಮಕ್ಕಳು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಘೋಷಣೆಗಳು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಎಂಥದ್ದು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು. ಕೂಡಗಿ ಸಮಾವೇಶದೊಳಗೆ ಹೆಣಮಕ್ಕಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾಷಣಕಾರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲದ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ/ ಕುಲಾಂತರಿಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಮಠದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಿಟಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಠದ ಒಳಗಡೆ ಬೀಜ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಇವೆರಡು

ಘಟನೆಗಳು ನಮಗೆ ಗದಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾಥಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾದವು.

15.3.2012ರಿಂದ 19.3.2012ರವರೆಗೆ ನಡೆದ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ನರಗುಂದ, ರೋಣ, ಗದಗ್, ಮುಂಡರಗಿ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿತು. ನರಗುಂದದ ಬೈರನಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡಿತು. ಇಡೀ ದಿನ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಸಭೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮುಂದೆ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊರವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಫುಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ದಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. 'ತೆರೆಮರೆಯ ಸತ್ಯಕಥೆ' ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳನ್ನು ರೈತರ ಬಾಯಲ್ಲೇ ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಐದು ಅಂಶ ಬಿಟಿ ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ, 5 ಅಂಶ ನಾಟಿ ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ, ಕುಲಾಂತರಿ ಅಪಾಯ, ಕಂಪನಿಗಳ ಮೋಸ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಕರಪತ್ರವನ್ನೂ ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. 2,50,000 ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಕುಲಾಂತರಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತ ಅಳುವುದು ಒಂದು ಬಾಕಿಯಾಗಿತ್ತು. 'ನಾನೇ ನನ್ನ ಕೈಯಾರ ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿದೆನಲ್ಲ, ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇದರ ಸಹವಾಸವೇ ಬೇಡ' ಎಂದು ಅವಲತ್ತುಗೊಂಡರು. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿಗೆ ಇದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವವರು ಯಾರು?

ನಮ್ಮ ಜಾಥಾ ಟೀಮು ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಜಾಥಾ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಾಮ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. 5 ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಎನರ್ಜಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಹಾಕಿತ್ತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ 'ಬಾಂಬ್'(ವಿಚಾರದ) ಹಾಕಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಭರಮಗೌಡರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಬೇಡ ಅಂದಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. 'ಏ.. ನಾ ಬರಾವ' ಅಂತ ಕೆಟ್ಟ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿವಸ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಸುತ್ತಿದರು. ಸಂಜೆ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರೇ

ಮಾತನಾಡಿದರು. 'ಕೊನೆ ತನಕ ಮಾಡಾವ' ಅಂತ ಪಠ ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಹೆಣಮಕ್ಕಳು ಈ ಬಿಟಿ ಅನ್ನುವುದು ಮೈಲಿಗೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಊರನಾಗ ಬರಬಾರದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆ: ಬಿಟಿ ಬ್ಯಾಡ ಅಂದರೆ ಏನು ಹಾಕಬೆಕು? ನೀವು ಬೇರೆ ಬೀಜ ಕೊಡ್ತೀರೇನು?

ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹೋಟೆಲ್. 'ಈ ಕಂಪನಿ ಬೀಜ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಹ್ಯಾಂಗ ಬರತದೆ' ಅಂತ ಅಲ್ಲೊಂದು ಬೋರ್ಡ್. ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ರೈತರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಚರ್ಚಾ ಮಾಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬಿಟಿ ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ, ನಾಟಿ

ಮಾಧ್ಯಮದ ಬೆಂಬಲ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ತೋರಿದ ಬೆಂಬಲ ಜಾಥಾಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಥ್ ನೀಡಿತ್ತು. ಜಾಥಾ ನಡೆದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಿವರವಾದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭಗಳಂತೂ ವಿಶೇಷ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವು.

ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೋಟಲದಾಗ, ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿದಾಗ, ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿದಾಗ ಕುಂತು ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅವಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲ ಆಗ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮಾವೇಶ ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟದ ಮುಕ್ತಾಯ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾರಂಭ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅದು ನಾಂದಿ. ಜಾಥಾ ಮಾಡಿವಿ. ಮುಂದೇನು? ಈ ಕಂಪನಿಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಂದರ್ತಾರಾ? ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿದೆ.

ಗದಗಿನ 'ಧರಿತ್ರೀ' ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪರಿವಾರಗಳು ಜಾಥಾವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದವು.

ರಾಮನಗರ

ಫೆಬ್ರವರಿ 28ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2ರವರೆಗೆ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ನಡೆಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲೂಕುಗಳ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಪೂರ್ವಬಾವಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಜಾಥಾವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಯ್ತು. ಮಾಗಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡಕಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ಜಾಥಾ ಮುಂದಿನ ಮೂರು

ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಾಗಡಿ, ರಾಮನಗರ, ಕನಕಪುರ ಮತ್ತು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ರಾಮನಗರ, ಕನಕಪುರ ಮಾಗಡಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. ಮಾರ್ಚ್ 2ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ನಗರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಜಾಥಾ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಮುಖ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಎಪಿಎಂಸಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಅಂದು ಶುಕ್ರವಾರ. ರೈತರು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ದಿನ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೀಜ ಜಾಥಾದ ಸಂದೇಶ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದೇ ಸಮಾಧಾನ. ಜಿಲ್ಲೆಯ 45 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಸಂಚರಿಸಿತ್ತು.

ರಾಮನಗರ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ನಗರೀಕರಣದ ತೀವ್ರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜಿಲ್ಲೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ, ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕುಮುದ್ವತ್ತಿ ನದಿಯೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಕನಕಪುರ, ಮಾಗಡಿ ತಾಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವೇ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇಂದು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಹೊಲದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಉಳಿದಂತೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ, ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿ ತೋಟ, ಮಾವಿನ ತೋಪುಗಳೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಎನ್ನುವ ಯುವಕರು. ಹಳೆ ತಲೆಮಾರಿನ ಕೆಲವರಿಗಷ್ಟೇ ಹಿಂದಿನ ಕೃಷಿಯು, ಬೀಜಗಳ ನೆನಪಿರುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಡಕಮಾರನಹಳ್ಳಿಯಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳು ದವಸ, ಧಾನ್ಯ, ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಂತ ಬೀಜ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೈವೇ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ವಾಸ್ತವವಿದು.

ಮೈಸೂರು- ಚಾಮರಾಜನಗರ

ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 14.03.2012 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ 17ರಂದು ನಂಜನಗೂಡಿನ ಸಮಾವೇಶ, 18ರಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾಥಾಗಳು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆದವು. 14ರಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಪಣ್ಣದ ಹುಂಡಿ

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು, ಹುಣಸೂರು, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲೂಕುಗಳ 65 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. 17 ನೇ ತಾರೀಖು ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕಿಮೀಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಮಿಸಿ ಎಪಿಎಂಸಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ನಗರದ ಅತ್ಯಂತ ಜನನಿಬಿಡ ಹುಲ್ಲಳ್ಳಿ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಾನವ ಸರಪಳಿ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತ್ತು. ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ 8 ಸಾವಯವ ರೈತ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಬೀಜ ರಾಜಕೀಯ, ಆಹಾರ ರಾಜಕೀಯಗಳ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ, ಸಂವಾದಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆದವು.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದದ್ದೆಂದರೆ 'ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ನಷ್ಟವೇ ಆಗಿದೆ'. 2007ರಿಂದ ಬೇರೆ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಸಿಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಡೆಗೆ ತುಡಿತ ಇರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

17ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಥ ಬೆಳೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡು ಯಳಂದೂರು, ಚಾಮ ರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ 18ರಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶ ಸೇರಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೇ ಸೇರಿದ್ದ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಬೀಜವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ದುರಾಕ್ರಮಣ, ಕುಲಾಂತರಿಯಿಂದ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಕುರಿತು ಆಳ ಚರ್ಚೆ, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಗಳು ನಡೆದವು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಿದೆ. ಜನ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. 50 ವರ್ಷಗಳ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು.

ಬೆಳಗಾವಿ

ದಿನಾಂಕ 25.2.2012ರಂದು ಹುಕ್ಕೇರಿಯ ಕೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಖಾನಾಪೂರ, ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸಂಚರಿಸಿ ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಕೋಟೆ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಹುಕ್ಕೇರಿಯ ಯಮಕನಮರಡಿ, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಮತ್ತಾಮಟ್ಟಿ, ಹಿರೇ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಇಟಗಿ, ಪಾರಿಶ್ವಾಡ, ಬೀಡಿ, ಗುಂಡೇನಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲೂಕಿನ ತಿಗಡೊಳ್ಳಿ, ಚನ್ನಮ್ಮನ ಕಿತ್ತೂರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗಳು ನಡೆದವು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಗ್ರೀನ್ ಪೌಂಡೇಷನ್ನಿನ ಬೆಳಗಾವಿ ಘಟಕ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಾರೂಢ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರ ಬಳಗ, ಹಾಗೂ ಬೀಜ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಗುಂಡೇನಟ್ಟಿ, ಖಾನಾಪೂರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇವರು ಜಾಥಾದ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2.3.2012ರಿಂದ 4.3.2012ರವರೆಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು.

ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ 2ರಂದು 10 ಘಂಟೆಗೆ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಸಿ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಅಂಕೋಲ, ಕುಮಟ, ಕಾರವಾರ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮುಂಡಗೋಡು ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ಸಿರಸಿಯ ಬನವಾಸಿ, ಹೊನ್ನಾವರದ ಹಳದಿಪುರ, ಅಂಕೋಲದ ಮದನಕೇರಿ, ಕುಮಟದ ತಡಡಿ,

ಕಾರವಾರ ಪಟ್ಟಣ, ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಉಮಚಗಿ, ಮುಂಡಗೋಡಿನ ಮಳಗಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಹೆಗ್ಗರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. ಬೀಜ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮಕ್ಕಳ ತಂಡದಿಂದ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. 'ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರಿಸರ ವರ್ಧನೆ, ಸಿರಸಿ'ಯ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸು ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜಾಥಾವವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿತು.

ಹಾವೇರಿ

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 13.03.2012ರಿಂದ 15.03.2012ರವರೆಗೆ 3 ದಿನಗಳ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ನಡೆಯಿತು. ಮುಂಜಾನೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಹಿರೇಕೆರೂರಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ಜೀಪ್ ಜಾಥಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಬೆನ್ನೂರು, ಸವಣೂರು, ಶಿಗ್ಗಾಂವ್, ಹಾವೇರಿ ತಾಲೂಕುಗಳ ಸುಮಾರು 40 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ರಾಣಬೆನ್ನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಇಟಗಿ, ಮುದೇನೂರು, ಮಾಕನೂರು, ಅರೆಮಲ್ಲಾಪುರ, ಕಾಕೋಳ, ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಸವಣೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಸಿಡೇನೂರು, ಚಿನ್ನಿಕ್ಕಟ್ಟಿ, ಕಾಗಿನಲ್ಲಿ, ಮೊಟಿಬೆನ್ನೂರು, ಅಗಡಿ, ಕರ್ಜಗಿ, ಯಲಗಚ್ಚಗ್ರಾಮ, ಹೊಸರಿತ್ತಿ, ಹಿರೇಮರಳಿಹಳ್ಳಿ, ಹಿರೇಮುಗದೂರ, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತೂರ, ಸವಣೂರುಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಗ್ಗಾಂವ್ ತಾಲೂಕಿನ ಬಂಕಾಪುರ, ಕುಣಿಮರಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. ಮಾರ್ಚ್ 15ರಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ 5.00 ಗಂಟೆಗೆ ಹಾವೇರಿಯ ಹುತಾತ್ಮ ಮಹದೇವ ಮೈಲಾರ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹತ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇನ್ನೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಂದೋಲನ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಬೇಕಿದೆ. ■

ರುಡೋಲ್ಫ್ ಸ್ಟೀನರ್ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅನೇಕಾನೇಕರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜೀವಜೈವಿಕ ಬೆಳೆ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ ಪಂಚಾಂಗ-2012

ತಿಂಗಳು	ಶನಿಗೇ ಎದುರಾಗಿ ಚಂದ್ರ	ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ	ಹುಣ್ಣಿಮೆ	ಚಂದ್ರನ		ಚಂದ್ರನ	ಸಂಪಾತ	ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ದಿನ			
				ಆರೋಪಣ ಪ್ರಾರಂಭ	ಆವರೋಪಣ ಪ್ರಾರಂಭ			ಬೀಜ-ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ದಿನಗಳು	ಬೇರು ಬೆಳೆಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ದಿನಗಳು ಎಲೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ದಿನಗಳು		
ಜನವರಿ	3,30	23	9	22	9	18	6,19	2,12,20,29	5,14,22	7,16,25	1,9,18,27
ಫೆಬ್ರವರಿ	26	22	8	19	6	12	3,16	8,17,26	1,10,19,28	4,12,21	6,14,23
ಮಾರ್ಚ್	24	22	8	17	4	10	1,14,28	6,15,24	9,17,27	2,11,19,29	4,13,22
ಏಪ್ರಿಲ್	21	21	7	13	1,28	7	10,24	3,11,20,30	5,13,23	7,15,25	1,9,18,28
ಮೇ	18	21	6	11	25	6	7,21	8,18,28	2,11,20,30	4,13,23	6,15,25
ಜೂನ್	14	19	4	7	21	3	4,17	5,14,24	7,16,26	1,9,19,28	3,11,21,30
ಜುಲೈ	11	19	4	4	19	1,29	1,15,28	2,11,21,30	4,14,23	6,16,25	9,19,28
ಆಗಸ್ಟ್	8	17	2,31	1,28	15	24	11,24	8,17,26	1,10,19,28	3,13,22,30	5,15,24
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	4	16	30	24	11	7	7,20	4,14,22	6,16,24	9,18,27	1,11,20,29
ಅಕ್ಟೋಬರ್	2,29	15	30	22	9	17	4,17,31	1,11,19,28	4,13,22,31	6,15,24	9,17,26
ನವೆಂಬರ್	26	14	28	18	5	14	14,27	7,16,25	10,18,27	3,12,20,30	5,14,22
ಡಿಸೆಂಬರ್	23	13	28	15	2,30	13	11,25	5,13,22	7,15,25	9,17,27	2,11,20,30

ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಬಯೋಡೈನಮಿಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಕಚೇರಿ, ನಂ. 26, 17ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್. 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 008 ಇ-ಮೇಲ್: bdai@vsnl.net ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.biodynamicindia.org

ಸಾವಯವ-ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಕುರಿತ 'ಇಕ್ರಾ' ಪುಸ್ತಕಗಳು

'ಇಕ್ರಾ' ಕಳೆದ 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಹಜ/ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಕುರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಬಲ್ಲಿದೆ. ಓದುಗರ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮರುಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮರು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಓದುಗರಿಗಾಗಿ(ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ) ಈ ಪಟ್ಟಿ.

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಸಜ್ಜಾದ ಮಣ್ಣು

(ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ)
ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮಣ್ಣು ಕುರಿತ 3 ಲೇಖನಗಳು
ಲೇಖಕರು: ಸೈಲೆಂಡ್ರನಾಥ್ ಫೋರ್ಡ್, ಕ್ಲಾಡ್ ಬೂಗಿನ್ಜಾನ್, ಶ್ರೀಪಾದ ಡಾಬೋಲ್ಕರ್
ಪುಟಗಳು: 68
ಬೆಲೆ: ರೂ. 30/-

ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ರೀತಿ ರಿವಾಜು

ಲೇಖಕರು: ಬರ್ನಾಡ್ ಡಿಕ್ಲರ್ಕ್
ಪುಟಗಳು: 100
ಬೆಲೆ: ರೂ. 45/-
ರಿಯಾಯತಿ ನಂತರದ ದರ: ರೂ. 33.75/-

ಸಕಲರಿಗೂ ಸಮೃದ್ಧಿ

ಸುಖ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಗುಂಟೆಯ ಕೃಷಿ
ಲೇಖಕರು: ಶ್ರೀಪಾದ ಡಾಬೋಲ್ಕರ್
ಪುಟಗಳು: 82
ಬೆಲೆ: ರೂ. 40/-
ರಿಯಾಯತಿ ನಂತರದ ದರ: ರೂ. 20.00/-

ಸಾವಯವ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನ - ಭಾಗ 2

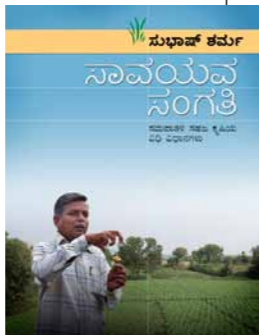
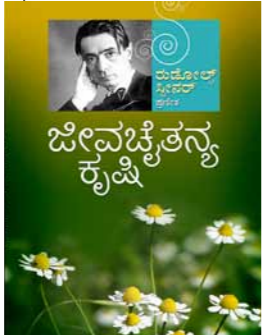
ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನುಶೋಧಕರು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ
ಲೇಖಕರು: ಬಸವರಾಜು.ಬಿ. ಸಂತೇಶಿವರ, ಬಸವರಾಜ್ ಶರಣಪ್ಪ ಜೀವಣಿ, ಗುಂಡಪ್ಪ ದ್ವಪ್ಪ ದೂಳಗೊಂಡ, ಪೈಲುರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಮಾಡ್ಲಳ್ಳಿ ಕೆಂಪಣ್ಣ ಶಂಕರ್‌ಗುರು
ಪುಟಗಳು: 170 ಬೆಲೆ: ರೂ. 75/-
ರಿಯಾಯತಿ ನಂತರದ ದರ: ರೂ. 56.25/-

ಸಾವಯವ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನ ಭಾಗ-1

(ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ)
ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನುಶೋಧಕರು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ
ಲೇಖಕರು: ಕೆ.ಎಂ. ಕುಂಬಳ್, ಎಸ್.ಎಂ. ಪಟೀಲ್, ಕೆ. ಕೆಂಪಣ್ಣ, ಸೋಮನಾಥರಡ್ಡಿ ಪೂರ್ಮ್, ಜಿ.ಬಿ. ಜಾದವ್, ವಿಜಯಕುಮಾರ್, ಎನ್.ಆರ್.ನೀಲಕಂಠಮೂರ್ತಿ
ಪುಟಗಳು: 114, ಬೆಲೆ: 60/-

ಜೀವ ಜೈತನ್ಯ ಕೃಷಿ(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುದ್ರಣ)

(ಬಯೋಡೈನಮಿಕ್ಸ್)
ಆಧಾರ: ಪೀಟರ್ ಪ್ರಾಕ್ಟರ್, ಇ.ಇ.ಫೈಫರ್
ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಎಐ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
ಪುಟಗಳು: 102
ಬೆಲೆ: ರೂ. 45/-
ರಿಯಾಯತಿ ನಂತರದ ದರ: ರೂ. 36/-

ಸಾವಯವ ಲೇಬಲಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಖಾತ್ರಿ ಪದ್ಧತಿ (ಪಿಜಿಎಸ್)
ಬೆಲೆ: 20/-

ಸಾವಯವ ಗ್ರಾಮದ ರೂವಾರಿಗಳು

ಅಂತರಂಗ - ಬಹಿರಂಗ(ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ)
ಬೆಲೆ: ರೂ 20/-

ಹೀಗೊಂದು ಕೃಷಿ ಸಂಹಿತೆ(ಪ್ರತಿಗಳು)

ಮುಗಿದಿದೆ)
ಲೇಖಕರು: ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಹೋವರ್ಡ್
ಪುಟಗಳು: 150
ಬೆಲೆ: ರೂ: 90/-

ಜ.ಟಿ ಹತ್ತಿ- ರೈತರ ಸಾವಿನ ಬಲೆ;

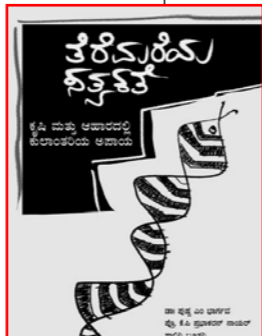
ದಗಲ್‌ಬಾಜಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು
ಲೇಖಕರು: ದೇವಿಂದರ್ ಶರ್ಮ
ಸೂಚಿತ ಕೊಡುಗೆ: ರೂ. 10/-

ಪೀಡೆಗಳ ಹತೋಟಿಗಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳು

(ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ)
ಲೇಖಕರು: ಡಾ|| ಕೆ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತಿತರರು
ಪುಟಗಳು: 148
ಬೆಲೆ: ರೂ: ರೂ. 75/-

ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯ ಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ 10 ರೂಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಎಂ.ಬಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿ (ಬಲ್ಟ್) ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ದರದ ವಿವರ ಪಡೆದು ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಹೇಳಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ.
ವಿಳಾಸ: ಇಕ್ರಾ, ನಂ. 22, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಮೈಕೆಲ್ ಪಾಲ್ಯ, ಹೊಸ ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಅಂಚೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 075 ದೂರವಾಣಿ: 080-2528 3370, 2521 3104
ಇ-mail: icrablr@gmail.com

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕೂಡಲೆಗಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುರುಬನಹಳ್ಳಿಯ ಲಿಂಗರಾಜು ಅನ್ನುವ ರೈತರು 'ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿವಾರ'ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಬೀಜ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಯಂಥ ಬೇಲಿ, ಜಾನುವಾರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೇವು, 'ಒಂದೇ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿ' ಹೇಗೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋದ ನೂರಾರು ರೈತರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ ತೊಡಗಿದರು. ಇಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು

ಸೇರು ಬೀಜ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿತ್ತಿ ನೋಡನು' ಎಂತ ನಾವು ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ. ನಾವು ಬೀಜ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ 6 ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಈಗ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪು. ಈ ಪುಂಡಿ ಮೂರರಿಂದ ಮೂರೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ. ಈ ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ 95 ರಿಂದ 110 ದಿನಗಳು. ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಿ ಪುಂಡಿ

ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಮುಂಗಾರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮೇರೆ ಸಾಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಯಂಥ ಬೇಲಿ

ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೊಲದ ಸುತ್ತ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಾಗ ಬೆಳೆಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವಂತ ಬೇಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಬೇಲಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಆಕಳು, ಕುರಿ-ಮೇಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಈ ಬೇಲಿ ದಾಟಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಈ ಗಿಡಗಳು ಮುಳ್ಳುಮುಳ್ಳಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ದನಗಳಿಂದ, ಜನರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ದನಪನ ತಿನ್ನಬಾರದು ಅಂತಲೇ ಇದನ್ನು ಬಾರ್ಡರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ದನಗಳೇ ಏಕೆ ಜನಗಳೂ ಹೊಲದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೊಪ್ಪು ಗಿಮ್ಮ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನ ಮತ್ತು ಹಿಡ್ಡೆಂಡು ಮೇಯಿಸಿಬಿಡ್ತಾರೆ.

ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಹಾಕಿದ್ದಾಗ ಜನ ಅಡ್ಡಾಡುವವರು ಹಾಗೇ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬಡ್ಡಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬರದು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕದಿಯುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹೊಲದಾಗಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಹಾದಿ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರತ್ತೈತಿ. ಆಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹಾದಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹಾದಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಗೂ ಇದನ್ನು ಬೇಲಿಯಾಗಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಈರುಳ್ಳಿ, ಶೇಂಗಾ, ತರಕಾರಿ ಹೊಲಗಳಿಗಂತೂ ಇದರ ಬೇಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ.

ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಇದನ್ನೂ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬೆಳೆದು ಬೇಲಿಯ ಥರ ಅಗಲು ಎರಡೂವರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವಾಗಲೇ ಮುಳ್ಳಿನ ಥರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕುಸುಬಿ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೆ.ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿಯನ್ನು ಬಾರ್ಡರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹೊಲವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಕ್ ಐತೋ ಹ್ಯಾಂಗ ಅನ್ನಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು

ಬೇಲಿಗೂ, ಮೇವಿಗೂ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ

ಈ ಮುಂಗಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೂ ಈ ಅದ್ಭುತ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬಾರದೇಕೆ?

ಪುಂಡಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂಗಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೂ ಈ ಅದ್ಭುತ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬಾರದೇಕೆ? ಬೀಜ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು. ಹಾಗಾದರೆ ತಡ ಏಕೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅಂದು ಲಿಂಗರಾಜು ರೈತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿಯ ಗುಣಗಾನ ಕೇಳಿಬಿಡಿ.

"ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಬೀಜವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೀಗರ ಊರಾದ ಜಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಗೋಪಾಲಪುರ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹಾಕಲು ಅವರು 8-10

ಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕವಲು ಒಡೆಯುತ್ತೆ. ಈ ಬೀಜವನ್ನು ದಪ್ಪ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕವಲು ಕಡಿಮೆ ಬಿಡುತ್ತೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಅಂಗಲು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ 8-10 ಕವಲು ಬಂದು ಪ್ರತಿ ಕವಲಿನಲ್ಲಿ 4-5 ಕಾಯಿಗಳು ಬಿಡುತ್ತವೆ, ಹತ್ತಿ ಗಿಡದ ಹಾಗೆ. ಅಂಗಲು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಲರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೂವು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಪನ್ನ ಮೇವು

ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಬೀಜ ತುಂಬಾ ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಹಿಂಡುವ ದನಕ್ಕೆ, ಎಮ್ಮೆಗೆ ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಎತ್ತಿಗೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಜಿನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಹುರುಳಿ ಸೇರಿಸಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿಸಿ ದನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ 3-4 ಗಂಟೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕರೆಯುವ ಆಕಳುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಡಿಗ್ರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಿಡ್ಡಿನಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಬೀಜ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ದನಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ದಮ್ಮು ಮತ್ತು ಆಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಹುರುಳಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ಈ ಬೀಜದಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ಐತಿ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ದನಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಬರೀ ಒಣ ಮೇವಿನ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುಂಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಶು ಆಹಾರ. ಪಶುವೈದ್ಯರು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಫೀಡ್ ಆಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಪುಂಡಿ ಬೀಜ ಹಾಕರಿ, ಒಳ್ಳೆಯದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಲ ನಾವು ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳೆಯ ಸುತ್ತ 3 ಸಾಲು ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಒಟ್ಟು ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಅದು ನಮಗೆ 100 ಕೆ.ಜಿ ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೇವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಇದನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಗೂಡಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಚನ್ನಾಗಿ ಕೊಡವಿ ಕಾಳು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮೇವಿಗೆ ಬಳಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ತಿಪ್ಪೆಗೆ(ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ) ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಕಡ್ಡಿ ಫೇಟ್ ಎಳ್ಳಿನ ಕಡ್ಡಿಯ ಥರ ಇರುತ್ತದೆ. ಚೌಕದ ಕಡ್ಡಿ.

ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚ

ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುರುಬನಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಉಳಿದ ಕಡೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದರ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಇದ್ದೂ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಬೆಳೆಗಳು ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಜನ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ನೋಡಿಯೂ ಹಾಕಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ದೂಪದಹಳ್ಳಿಯ ಅಳವಂಡಿ ಕೊಟ್ಟೇಶಪ್ಪ ಅನ್ನುವವರು ದೋಸೆ ಜೋಳ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲದ್ದು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಲ ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೂಳೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮತ್ತೆ ಚಿಗುರಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಫಸಲು ಬಂದಿದೆ. ಗಿಡ 12 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದೇ ಥರ ಈ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿಯನ್ನು ಜನ ಬೆಳೆಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿಗೆ, ಪಶು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಲದಲ್ಲೇ ಪಾರ್ಕ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಯಾರಿಗುಂಟು ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ!

ಈ ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ಕುರುಬನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 8-10 ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತಪ್ಪದೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಜನ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಊಟ ಮಾಡುವ ಪುಂಡಿ ಬಿಳಿ ಪುಂಡಿ. ಈ ಬಿಳಿ ಪುಂಡಿ ಬೀಜವನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಊಟದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪುಂಡಿ ಪಲ್ಯ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿ.

ಅಂದು ಕುರುಬನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ ಇಂದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೀಜ ಬೇಕೆನ್ನುವವರು ದಯಮಾಡಿ 'ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

●ಇಕ್ರಾ ಬಳಗ ಕೊಟ್ಟಾರು

<p>ಮುದ್ರಿತ ವಿಷಯ ತೆರೆದ ಅಂಚೆ</p>		<p>ಇಂದ: ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ ನಂ.22, 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 5ನೇ ಫ್ಲಾಸ್, ಮೈಸೂರು ಪಾಕ್, 2ನೇ ಹಂತ, ಹೊಸ ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಅಂಚೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 075</p>
<p>Registered with Registrar of Newspapers for India under No. KARKAN/2002/9523</p>		<p>To,</p>